

ŠTAJERSKI GOSPODAR

ERSCHEINT JEDEN SAMSTAG

Uredništvo in upravništvo: Marburg a. d. D., Badgasse 6 - Haročnina: letno RM 4,80, polletno RM 2,40, četrtletno RM 1,20

I. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 18. Oktober 1941

Nr. 30

Razsulo boljševiskih armad

Nemške in zavezniške čete so ujele doslej daleč nad tri milijone boljševiskov - Sovjeti so bili v obeh uničevalnih bitkah pri Vjasmu in Brjansku popolnoma poraženi - Po prodoru centra boljševiske fronte - Veliki vojaški uspehi na vseh odsekih

Führer je dne 2. oktobra kot vrhovni poveljnik nemške oborožene sile izdal zgodovinski oklic na vse vojake vzhodne fronte. V tem svojem oklicu je najprej omenil, da so hoteli boljševiski uničiti ne samo Nemčijo, temveč vso Evropo. Vojaki vzhodne fronte so v tem času spoznali, da je bil sovražnik vojaško tako oborožen, da so bile prekošene tudi najhujše bojazni. Bog bi bil moral izkazati svojo milost, ako bi se bili desetstisoči sovjetskih tankov začeli premikati pred našimi. Nemški in zavezniški vojaki so sedaj na lastne oči videli »raj kmetov in delavcev«. Nosilci tega sistema pa so Židje in samo Židje. Führer je nato pripomnil, da so nemški vojaki stopili 22. junija v boj z največjo vojno silo vseh časov. V treh mesecih pa je uspelo hrabrosti nemških vojakov zlomiti to silo. V treh tednih bodo tri največja industrijska področja sovražnika v naših rokah. Ujetih je bilo 2.400.000 mož. Uničenih ali zaplenjenih je bilo 17.500 tankov in 21.600 topov. 14.200 letal je bilo sestreljenih ali na tleh uničenih. Svet še kaj sličnega ni videl. Ozemlje, ki so ga zavzeli Nemci in zavezniški do začetka oktobra, je dvakrat tako veliko kakor Nemčija iz l. 1933 in štirikrat tako veliko kakor angleški otok.

V svojem oklicu je Führer nato naštel posamezno ogromne storitve nemške vojske, ki je v ozadju za fronto zgradila skoro 2000 mostov v dolžini nad 12 metrov. 400 železniških mostov je bilo popravljenih. Na 25.000 kilometrih sovjetskih železnic je promet zopet vzpostavljen. 15.000 kilometrov železnic je bilo prilagojenih nemški širini tira. Na tisočih kilometrih cest se neprestano dela. Vse to je dosegla nemška vojska z žrtvami, ki ne dosegajo niti 5 odstotkov žrtev izza svetovne vojne. Führer je pohvalil hrabrost in požrtvovalnost nemških in zavezniških vojakov z izbranimi besedami, obenem pa je omenil, da so bili s temi storitvami dani pogoji za zadnji ogromni udarec, ki naj zlomi sovražnika še pred

nastopom zime. Vse priprave so bile skrbno izvršene in tako je pričela 2. oktobra zadnja velika odločilna bitka. Ta bitka bo po Führerjevih besedah uničila sovražnika in s tem uničujoče zadelala tudi povzročitelja te vojne: Anglijo. *

Führerjeve besede so se sproti uresničevale. Po poročilu, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo dne 10. oktobra, so bile sovjetske čete tako na Azovskem morju kakor tudi okrog Vjasmu in Brjansku še tesneje obkoljene. Nemškim in zavezniškim četam je razen tega uspelo poglobiti prodor v sredini fronte, kjer je bil sovražnik zlomljen v dolžini 500 kilometrov. Važno železniško križišče Orel je že od 3. oktobra v nemških rokah.

V bojih za otoka Ūsel in Moon je bilo ujetih nad 12.000 boljševiskov ter zaplenjenih 161 topov. Tu je bilo treba uničiti med operacijami 2680 min. Letalstvo je medtem bombardiralo letališča na Krimu, železniške proge južnega in srednjega odseka ter vojno važne naprave v Leningradu.

V nedeljo je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo razveseljivo vest, da so težki in uničujoči udarci, ki jih je prejela sovjetska armada, dovedli do novih operacij. Od Azovskega morja do Waldajskih gora jugovzhodno jezera Imen, t. j. v širini 1200 kilometrov, so nemške in zavezniške čete v polnem pohodu proti vzhodu. Nemci in zavezniški so imeli bojišča pri Brjansku in Vjasmu že daleč v hrbtu. Vsi sovražni poskusi, razbiti jekleni obroč okrog obeh kotlov, so se krvavo izjalovili.

Medtem je bil sovražnik poražen tudi na Azovskem morju, kjer so bile potolčene 8. in 18. sovjetska armada. Samo v tej bitki so Nemci in zavezniški ujeli nad 100.000 mož. 212 tankov in 672 topov je bilo zaplenjenih.

V ponedeljek je javilo vrhovno poveljstvo, da je bilo do omenjenega dne

ujetih v obeh obkoljevalnih bitkah pri Vjasmu in Brjansku nad 350.000 mož. Vsi poskusi, prebiti obroč okrog Leningrada, so bili odbiti s krvavimi izgubami za sovražnika.

Naslednjega dne je prišla uradna vest, da so boljševiske sile, obkoljene v prostoru okrog Vjasmu, popolnoma uničene. Razsulo se je nadaljevalo tudi v kotlu okrog Brjansku. Število sovjetskih ujetnikov je medtem naraslo na 500.000 in to število je raslo od ure do ure. Od pričetka vojne do sedaj je bilo ujetih skupno nad tri milijone boljševiskih vojakov.

V sredo je prispela vest vrhovnega poveljstva, da se približuje dvoima uničevalna bitka pri Vjasmu in Brjansku svojemu koncu. Tako so bile v sredo poražene severno od Brjansku obkoljene sovražne čete. Medtem so južno od Brjansku nadaljevale nemške in zavezniške čete v tamkajšnjem gozdovju čiščenje preostalih oddelkov. S tem so bile glavne nemške čete, ki so sodelovale v teh bitkah, že na razpolago za nove operacije. V teh bitkah je bilo skupno zajetih 560.000 boljševiskov. 888 tankov in 4133 topov je bilo deloma zaplenjenih ali uničenih.

Angleške bombe na švicarsko vas

Kakor poročajo iz Berna, so Angleži doprinesli zopet nov dokaz, da nikakor ne mislijo spoštovati švicarske nevtralnosti. Po uradnih poročilih švicarskih oblasti so angleška letala v noč na pretekli pondeljek vrgla bombe na vas Buwil v kantonu Thurgau. Preiskava je dognala, da so bile bombe angleškega izvora. Tri osebe so bile ubite, štiri pa ranjene. Ena hiša je bila popolnoma porušena.

(PK. Augustin-Weltbild)

Ein Gefangenen-Sammelplatz in vorderster Linie

Nevarnost iz vzhoda dokončno razbita

Reichsminister dr. Goebbels je spregovoril pred voditelji SA v Berlinu

Reichsminister dr. Goebbels je imel v torek zvečer v Berlinu govor pred voditelji berlinske SA. Zborovanja so se udeležili tudi vodilni možje stranke in njenih formacij.

V začetku svojega govora je ocenil minister z besedami zahvale in priznanja delo stranke in njenih organizacij v pogledu na jačanje notranje fronte nemškega naroda, ki preživlja baš te dni tedne največjih odločitev v brezprimerni in zmagoviti vojni. Prvič po dolgih stoletjih — tako je dejal minister dr. Goebbels — se zaveda nemški narod svojega zgodovinskega trenutka. Nemški narod je sedaj na tem, da si dokončno zavaruje svojo svobodo in svoj življenjski prostor. Še nikdar poprej se nemški narod ni nahajal v tako ugodni situaciji kakor danes. Na naši strani so danes vsi činitelji, ki nam jamčijo za zmago: genialno vodstvo, najboljša vojska in ogromen oborožitveni potencial, za katerega dela danes praktično vsa Evropa. V pogledu prehrane danes ni več mogoče zrušiti Nemčije. Ni je blokade, ki bi bila v stanju izstradati nemški narod. Kar se pa tiče surovin, je Nemčija nedvomno nadkrilila vse svoje nasprotnike.

Sovražnik je moral polagoma spoznati, da Nemčije ni mogoče izpodjesti ne z vojaške, pa tudi ne z gospodarske strani. Sovražnik se je zato

v svojem obupu lotil brezupnega naskoka na dušo nemškega naroda. Živimo v času napredujoče totalizacije vojne, v kateri se borba ne omejuje zgolj na vojaške fronte. Ta borba se odigrava z isto silovitostjo tudi v etru in v časopisju. Danes se odigrava ob vsaki uri srdita borba za duše narodov.

Odgovarja torej zakonu samodisci-

(PK. Mittelstädt-Scherl)

Das ist die neue Kommandoflagge eines Generalfeldmarschalls der deutschen Wehrmacht

pline in samovzdrževanja, ako varuje nacionalsocialistično državno vodstvo nemški narod pred strupom, ki ga skuša sovražna propaganda vbrizgati v žile nemškega naroda.

V svojih nadaljnjih izvajanjih je nato orisal minister dr. Goebbels smrtno nevarnost, v kateri se je nahajala Nemčija, ogrožena po boljše vizmu, vse do uničujočega udarca nemške vojske. Junastvu nemških vojsk se je zahvaliti, da nima Sovjetska Unija danes praktično nikakih armad več, ki bi bile usposobljene za resne protisunke. Vsekakor pa je mogoče, da se bodo preostale boljševiske divizije še nekaj časa zoperstavljale zmagovitemu nemškemu pohodu v popolnoma brezupnem odporu. Vojna proti Sovjetiji je sicer že odločena, toda ni še končana.

Govornik je nato opozoril s tem v zvezi na zgodovinski primer nemško-francoske vojne 1870/1871, ki je bila praktično odločena s kapitulacijo pri Sedan. Trajalo pa je še nekaj časa, preden je bila vojna končana. Nemški narod je danes napolnjen s ponosno in pomirjevalno zavestjo, da je vsaka nevarnost z vzhoda dokončno razbita. Za to se imamo zahvaliti genialni umetnosti Führerja kot vojskovodji ter našim hrabrim vojakom, za katerimi stoji prav tako nerazrušljiva fronta domovine.

Nacionalsocialistična stranka — tako je končal govornik svoja globoka izvajanja — skrbi za nemški narod v vseh njegovih velikih in malih skrbeh ter stiskah. Prav tako pa s toplino deli njegovo veselje in srečo. Stranka je danes budna vest našega naroda. Njena najvažnejša naloga obstaja v tem, da ojačuje domovino v njenih žrtvah za končno zmago.

Nemški vojaki se borijo za vso Evropo

V torkovi številki pariškega lista »L'Oeuvres« je napisal znani francoski politik Marcel Deat zelo globok članek o sedanjem zgodovinskem dogajanju. Deat je napisal med drugim sledeče: »En sam človek odloča koncem koncev o Evropi in s tem tudi o Franciji. Ta človek je prožet najgloblje zavesti o svoji odgovornosti. Adolf Hitler ureja svoja dejanja v popolni zavesti svoje zgodovinske naloge. V omotici zmage bi bil Adolf Hitler lahko smatral vso Evropo kot življenjski prostor drugega reda, kot nekak imperij, ki bi ga vodili podkonzuli in ki bi se bil imel podrediti kratkomalo ciljem nemškega gospodarstva. K temu ga je pravzaprav upravičila specializacija gospodarstva. Toda Hitler — tako piše Deat — ni dal občutiti premagancem železne pesti zmagovalca. Führer je razširil in spremenil smisel vojne. Nemška vojna

Nova laž Winstona Churchilla

Lažnjive, neumne in prozorne izmišljotine, ki naj vlijejo angleškemu narodu poguma za nadaljnje vojskovanje

V Berlin so prispele vesti, po katerih si je izmislila angleška vlada nove laži, da bi tako zmanjšala ogromen vtis nemških zmag in sovjetskih porazov. Tako so prispele iz Anglije vesti o nekih mirovnih poskusih Nemčije. Da bi to mnenje med Angleži utrdili, so angleški listi v smislu vladinih instrukcij napovedali za 25. oktobra t. l. govor zunanjega ministra Edena, ki da se bo bavil »z mirovno iniciativo Nemčije«. Nobenega dvoma ni, da se je angleška vlada odločila za to novo ofenzivo laži in natolcevanja vsled velike politične stiske, v katero je zašla spričo zloma Sovjetije.

Angleška vlada se prav dobro zaveda strahovitega poraza, ki velja za Anglijo ravno tako kakor za Sovjetijo, ki je zadnji zaveznik Anglije na kontinentu. Churchill se resno boji odmeva, ki ga je izzvala vojaška katastrofa Sovjetije med angleškim ljudstvom, kateremu so stalno lagali o zmagi Sovjetije nad Nemčijo. Sedaj išče angleška vlada krčevito nekaj izhod, obenem pa tudi formulo, s katero bi se dal zabrisati vojno odločujoči poraz zaveznika in s tem tudi angleške politike. Na ta način so hipoma znašli »nemško mirovno iniciativo« v upanju, da bo angleško ljudstvo tolmačilo tak »poskus« kot slabost Nemčije.

To metodo so Angleži uporabili po porazih Jugoslavije in Grčije, sedaj naj bi se servirala v slučaju Sovjetije tudi angleškemu ljudstvu. Spričo takih izmišljotin res nastane vprašanje, ali se še najde kak Anglež, ki bi verjel svoji vladi vse to, kar mu servira v tisku.

Ni še popolnoma jasno, kako neki bodo sprejeli zunanjega ministra Edena v Manchesteru, če bo skušal zlom Sovjetije prikrivati z židovskim zavijanjem. V Nemčiji si — narobe — pač nikdo ne bi dovolil serviranja takih neumnosti.

V svojem zadnjem govoru je Führer dokončno ugotovil, da bo sedaj prišlo do popolnoma jasne vojaške odločitve med Nemčijo in Anglijo. Šele tedaj, ko bo govorilo orožje in ko bo angleški narod sam obračunal s kliko Churchillov in Edenov, bo mogoče govoriti o obtipavanju glede bodočega miru.

Sila ni le ravna in premočna napram vsem drugim vojskam, ona je instrument političnega prepričanja in socialnega miru, obenem pa tudi revolucionarne naloge. Nemški vojaki se danes ne borijo samo zase, temveč tudi za svoje zaveznike, za nevtralce in za večerajšnje nasprotnike, vseeno, ali jih le-ti podpirajo ali sovražijo. Bitka na vzhodu se približuje svojemu zmagošlavnemu koncu. Ta bitka bo odločila za stoletja evropsko edinstvo in novo kontinentalno civilizacijo.

Takrat se pa seveda ne bo govorilo o nemških tipalnicah v to svrhu, temveč o tipalnicah Anglije.

Churchill goljufa svoj narod

Po poročilih, ki so prispela preko Stockholma, se nahaja angleški tisk v pravem pomenu besede v neke vrste laži-ofenzivi za preslepljanje angleške javnosti glede pomoči boljševoikom. Zlasti »Times« in »Daily Telegraph« prednjačita v tej ofenzivi, ko sekundirata Churchill u njegovem prizadevanju, da bi se odtegnil odkriti izjavi o položaju na vzhodni fronti.

»Times« zavija hlinjeno oči ter daje prav Churchill u, ki noče govoriti o položaju na vzhodni fronti. Zlasti pritrjuje omenjeni list njegovi izjavi, da diskusija o tem vprašanju v sedanjem trenutku bodisi v javni ali tajni seji parlamenta ne bi mogla izzvati njegove pritrditve. »Times« piše dobesedno:

»Churchillovo stališče ne sme izzvati niti iznenadenja niti nasprotstva v mnenjih. V taki debati bi se morali baviti z enim ali tudi z dvema velikima aktualnima vprašanjima. Imenovati bi morali cilj naše strategije pod danimi okolščinami. Toda v tem oziru ni nikakih nasprotnih mnenj, o katerih bi sploh še bila potrebna kaka diskusija. Vsa Anglija si je jasna glede želje in volje, sodelovati na najboljši način pri

Javna zborovanja organizacije »Steirischer Heimatbund«

V času od 25. oktobra do 16. novembra govore govorniki v vseh krajih Spodnještajerske

Čemu vojna, čemu živilske nakaznice, čemu »Bezugschein«, čemu izselitev in na mnoga druga vprašanja dobe vsi Spodnještajerci odgovor na javnih zborovanjih organizacije »Steirischer Heimatbund«.

V vseh mestih, trgih in vaseh Spodnještajerske bo na ta način prebivalcem dana možnost izvedeti za sedanj položaj v domovini in na fronti.

Saj je naloga organizacije »Steirischer Heimatbund«, politično voditi vse Spodnještajerce in jim pokazati pot v skupnost velikega nemškega naroda.

Kraje zborovanj razvidite na plakatih in iz prihodnje številke »Stajerskega Gospodarja«.

borbi, ki se odigrava sedaj na vzhodu. Vsekakor si vsakdo želi priložnosti, da bi se prenesel napad v smeri proti Nemčiji in da bi se v teku tega napada zmanjšal pritisk na Sovjetsko Unijo. Vsa dežela si je na jasnem o tem, da bo treba čimprejšnjega in najsakrajnjšega napora. Slutnja, da si vlada, ki nosi največjo odgovornost, o tem ne bi bila na jasnem, je naravnost smešna. Drugič bi se vrtela debata okrog tehniških sredstev za doseg tega cilja.

Na enak način se zviija tudi »Daily Telegraph«, ki piše: »Pametni ljudje so si o tem na jasnem, da bi bila blaznost, napovedovati vojne na-

(Zeichnung PK. Duch-Wagenborg)

Der Weg nach vorn. Durch Dreck und Staub sowjetischer Landstraßen bahnen sich eine Radfahrabteilung und schwere Artillerie den Weg nach vorn

Moskva že priznava svoj polom

Angleška vlada že pobija propagando za pomoč boljševikom - Amerikanski tisk ne prikriva več resnega položaja Sovjetije

Boljševiški tisk že priznava sovjetske poraze in zmagovitosti nemškega prodiranja. Tako je morala zapisati moskovska »Pravda« v svoji ponedeljkovi izdaji, da je položaj Sovjetske Unije zelo ogrožen, ker nadaljujejo Nemci svoj pohod proti življenjskim centrom Sovjetske Unije. »Nevarnost je velika«, piše omenjeni list, »in bilo bi nes pametno, ako tega ne bi hoteli videti.« Čisto odkrito pa piše glasilo boljševiške vojske, »Krasnaja Zvezda«, da je številčna premoč v pogledu moštev in materiala popolnoma v nemških rokah. List piše: »Na jugozapadni fronti je sovražnik po neprestanih napadih prodril v enem izmed odsekov v hrbet naše obrambe. Industrijski centri, ki mejijo ob Azovsko morje, so v resni nevarnosti. Sovražnik skuša prodreti do Doneca.«

»Krasnaja Zvezda« zahteva v svojih nadaljnjih izvajanjih takojšnje sodelovanje angleških in sovjetskih sil proti Nemčiji. To je poslednji klic na pomoč, ki ga je objavil list sovjetske armade. Toda Moskva doživlja istočasno veliko razočaranje,

Angleška vlada je namreč mobilizirala svoj tisk proti splošni angleški zahtevi, da je treba z veliko angleško ofenzivo razbremeniti boljševike. Angleška vlada utemeljuje svoje stališče s tem, da je taka ofenziva v sedanjem trenutku pač nemogoča. To stališče podurja zlasti vojaški sodrnik lista »Daily Telegraph«, ki pravi: »Ako ne podvzamemo vdora na evropsko celino z zelo velikimi močmi in ako ne izvajemo eno zmago za drugo, je zelo dvomljivo, ali bi Sovjetski Uniji bilo s tem kaj pomagano. Taka ofenziva bi razen tega zahtevala dolgotrajne in težavne priprave. Dünkirchen in Kreta so zelo svarilna imena. Tako podjetje bi bilo možno le pod najugodnejšimi pogoji.«

Pa tudi ameriški tisk ne prikriva več sovjetske katastrofe. »New York Herald Tribune« ima glavni naslov »Moskva evakuira žene in deco, medtem pa Nemci stalno pritiskajo branilce.« Tudi druge ameriške časnikarske agencije priznavajo resni položaj Sovjetije.

Anglija izgublja zadnjega zaveznika na evropski celini

Zanimive ugotovitve italijanskega lista - Zlom boljševikov je resen opomin na nas ov Amerikancev

Znani italijanski publicist Appellius se bavi v listu »Popolo d'Italia« s potekom bitk na vzhodni fronti ter ugotavlja, da je ta potek še vedno tajnost, toda ta tajnost si je medtem pridobila spoštovanje vsega sveta. V pričakovanju zaključne bilance zmage pa je že sedaj možna sledeča ugotovitev:

1. Sovjetski poraz na strateškem polju je že dovršen čin. Sedaj gre samo

črte, ker jih ni mogoče izdelati v parlamentarni debati. Le malo jih je, ki bi bili tako neumni, da bi mislili, da zamoremo povedati vladi, kedaj in kje se naj prične ofenziva. Sila je velika, toda v to svrhu potrebni napor in žrtve se ne morejo pospešiti potom kritike, glasom katere ni bilo storjeno nič koristnega.

Sedaj je angleška javnost vendarle že morala spregledati, da jo vlada samo goljufa. Vse nade o izdatni angleški pomoči za boljševike so s tem splavale po vodi. Angleška javnost si je sedaj glede pomoči boljševikom na jasnem. Anglija — o tem ni mogoče dvomiti — ni od vsega početka imela nikakega smisla za pomoč Sovjetiji. Anglija je dostej požrla še vsako obljubo. Med njenimi žrtvami se brez dvoma nahaja tudi Sovjetija.

še za to, da se izloči Sovjetijo tudi kot vojaškega činitelja.

2. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je Stalinu že s prvim spopadom diktiralo zakon o delovanju in nehanju.

3. S Stalinovim porazom se je zrušil ves protinemški načrt, ki sta ga skovala Churchill in Roosevelt na ladji »Potomac«. Churchill se je v ostalem zopet zmotil in je dokazal, da se s svojimi nasprotniki ne more meriti.

4. Anglija je Sovjetijo pognala v vojno ravno tako kakor vse svoje ostale zaveznike ter jo je končno izdala.

5. S polomom Sovjetske Unije izgublja Anglija svojega poslednjega zaveznika na evropski celini, prav tako pa tudi v Aziji. Britanski imperij in Bela hiša sta osamljena. Za Anglijo je prišla sedaj tragična ura, v kateri se bo morala sama zoperstaviti meču Nemčije, Italije in ostale Evrope. To pa je ravno tisto, kar je hotela Anglija preprečiti za vsako ceno.

6. Zlom Sovjetije pomeni nadaljnji ogromni korak osovine v smeri totalne zmage.

7. Upanje, da bi si zamogla sovjetska vojska v teku zime opomoči, je prazno. O tem se je Anglija že sama dovolj prepričala.

8. Zlom Sovjetije pa je obenem tudi

resno svarilo na račun ameriškega ljudstva, naj se prvenstveno bavi z lastnimi vprašanji. Zedinjene države so bile izven te borbe. Roosevelt jih je s svojo osebno politiko zamešal v ta konflikt. Vojaška dejstva so Zedinjenim državam zgovorno svarilo, da bodo v slučaju nadaljevanja Rooseveltove politike dobavile Churchillu zadnjo neangleško armado, ki se bo morala za London boriti in umreti.

„Pred porazom boljševizma“

Kakor poročajo iz Newyorka, je napisal svetovno znani dopisnik Karl v. Wiegand v listu »New York Journal American« zelo točno sodbo o stanju, v katerem se nahaja vsled svojih vojaških porazov Sovjetska Unija. Wiegand piše med drugim sledeče:

»Stojimo pred porazom boljševizma. Sovjetska Unija (in z njo komunizem) je bila v treh in pol mesecih porazena. Kar se trenutno dogaja, je konec vojaškega poloma. Nad durmi Kremlja, kjer se je zbrala kapitalistično-boljševiška konferenca treh sil, je bilo zapisano »Prepozno!«, ker Sovjetije ni več bilo mogoče rešiti.

Tudi angleška blokada — tako nadaljuje Karl v. Wiegand svoja opazovanja — se je izjalovila. Tudi misel, da je mogoče moža, kakor je Adolf Hitler, potolči s propagando, se je izkazala kot nepravilna. Iz bogvekakih razlogov je Anglija zapravila tudi vsako drugo priliko, vključljivo največje: ko je bila Nemčija v polnih opravkih s Sovjetsko Unijo.«

Spoznanje znanega ameriškega dopisnika Wieganda pa nikakor ni osamljeno v Zedinjenih državah. To je razvidno zlasti tudi iz izjave, ki jo je podal demokratiški poslanec Sulec glasom agencije Associated Press. Ta mož je namreč izjavil, da v Washingtonu nikdo ne dvomi o popolnem polomu Sovjetske Unije.

(Weltbild Hahmann)

Stalin: »Genosse, lassen Sie in der Presse und durch Rundfunk verbreiten: »Unsere Truppen ziehen sich aus strategischen Gründen in geordnetem Zustand zurück... und übrigens, lassen Sie alle Kommandeure und Offiziere, die sich zurückgezogen haben, erschießen!«

V Leningradu vlada lakota

Nepopisna beda stotisočih v obkoljenem mestu Boljševiki so tudi Moskvo proglasili kot vojno ozemlje

Iz Newyorka poročajo: Helsinški dopisnik lista »Chicago Tribune«, Donald Day, opisuje v svojem listu leningrajske razmere, kakor jih slikajo begunci, ki so dospeli do finskih postojank.

V Leningradu leži na cestah sneg v obliki sedem centimetrov debele plasti ledu, ki je nastal vsled tega, ker tavajo tisoči in tisoči po ulicah, iščejo hrane in toplote. V zalivu Neve molijo jambaori velikih in malih vojnih ladij jedva iz vode: eno samo grobišče sovjetske mornarice. V gozdovih severozapadno od Leningrada prezeba in gladuje 250.000 ljudi v bednih šotorih, ki so si jih napravili iz vejevja in mašu. V Leningradu samem se stiskajo prebivalci danes na zelo omejenem prostoru. Vsako jutro morajo moške in žene na tovornih avtomobilih v predmestja, kjer kopljejo strelske järke in barikade. Kosilo teh itak izmučenih ljudi je neka soljena ribja juha in 200 gramov kruha. Na cestah in v parkih stoje zvočniki, ki prenašajo govore boljševiških mogotcev. Ti oblastniki pozivajo prebivalstvo k odporu do zadnje

kaplje krvi. Obenem obljublajo pomoč iz Moskve, Murmanska in tudi iz Arhangelska. Kruh prodajajo tudi »črno«. Za hlebec kruha gre plača mehanika, ki jo je zaslužil v dveh dneh. Javna zborovanja so prepovedana. V glavnem stanu GPU v cesti Gorokavija se vrše vsako noč usmrtnitve. Beda prebivalstva je večja kot v zimi komunistične revolucije. Desettisoči so že mrtvi. Stotisoči gledajo smrti v obraz. Kdor si drzne črhiniti proti temu nesnosnemu stanju, roma z rodbino tja, od koder ni več vrnitve.

Po najnovejših poročilih so boljševiki sklenili žrtvovati tudi civilno prebivalstvo Moskve. Kakor je Vorošilov pred nekaj tedni pozval leningrajsko prebivalstvo, naj spremeni mesto v eno samo trdnjavo, tako so sklenili boljševiki tudi isto usodo Moskve.

Tako je moskovska poročevalska služba izdala te dni sledeče geslo: »V teh nevarnih dneh stoji vsak državljani na svojem mestu ter je pripravljen, žrtvovati vso svojo moč do zadnjega vzdihljaja na oltarju domovine. Vse za odpor proti sovražniku!«

Vojna z Anglijo

Bombe na Manchester in Hull - Angleški rušilec torpediran v gibraltarski ožini od nemške podmornice

Vojne operacije na morju in v zraku proti Angliji so se nadaljevale tudi v preteklem tednu z vso žilavostjo. Tako je nemška mornarica skupno z letalstvom pošlagala v zadnjih tednih intenzivno mine pred angleška pristanišča.

V Severni Afriki so nemški strmoglavci bombardirali uspešno Tobruk, v noči na 8. t. m. pa letališča Angležev v Marsa Matruku in v Fuki.

V bojih z angleškim letalstvom je bilo v času od 1. do 7. oktobra uničenih 35 letal. Nemško letalstvo je v teh borbah izgubilo samo eno letalo.

Italijani so 8. oktobra z velikim uspehom bombardirali skladišča tekočega goriva v Haifi, kjer so nastali kljub srditemu odporu sovražnika veliki požari.

V borbi proti Angliji so dne 9. t. m. napadla nemška bojna letala važne vojne naprave na otokih Far Őr ter so severno od britanskih otokov potopila 4 trgovske ladje s skupno 6600 tonami.

V noči na 13. t. m. so bombardirali nemški odredi bojnih letal znano industrijsko središče Manchester in pristanišče Hull v Angliji z dobrim uspehom. Nadaljnji letalski napadi so

obalo. Pet sovražnih letal je bilo pri tem zbitih na tla.

Italijanska torpedna letala so iznenadila 13. t. m. v Sredozemskem morju neko angleško eskadro. Kljub srditemu ognju sovražnika so hrabri letalci zadeli neko bojno ladjo in neko 10.000 tonsko križarko s torpedi tako težko, da sta se obe nagnili na stran. Vsa italijanska letala so se vrnila nepoškodovana. Italijani so razen tega bombardirali tudi Mikabo na Malti.

V Severni Afriki so Italijani na fronti pri Tobruku odbili s pomočjo nemških tankov neki angleški napad.

Na fronti pri Sollumu je delovala artilerija.

Pred Gibraltarjem je neka nemška podmornica potopila angleškega rušilca.

Po italijanskem uradnem poročilu z dne 15. t. m. so se na fronti pri Tobruku izjalovili vsi napadalni poskusi Angležev.

Angleži so bombardirali Benghasi ter so pri tem prizadejali arabskemu predmestju žrtve. 23 civilistov je bilo ubitih.

V noči na 15. t. m. so italijanska letala uspešno bombardirala glavno mesto Malte, La Valetta. Vsi cilji so bili zadeti. Letala so se vrnila nepoškodovana.

Stukas schlugen

eine Bresche

Von Kriegsberichter Henri Nannen.

PK. Ein strahlend sonniger Herbstmorgen leitete den ersten Tag der großen Schlacht im Osten ein. Während der letzten beiden Wochen hatte die Vormarschbewegung von einer natürlichen Verteidigungsstellung der Sowjets — kaum 30 km ostwärts von unserem Feldflughafen — verhalten. Nicht, weil die Stellung uneinnehmbar gewesen wäre, sondern um die Bildung eines Kessels an anderer Stelle zu ermöglichen und so unter Schonung der eigenen Truppen möglichst starke Kräfte des Feindes zu binden und zu vernichten.

Bei uns ist man nicht müßig gewesen. Panzer, Sturmgeschütze, Artillerie, Flak und unübersehbare Kraftwagenkolonnen rollten über Straßen und Wege, Tag für Tag und Nacht für Nacht gegen Osten. Die Eisenbahnzüge mit Truppen, Artillerie, Munition und Treibstoff aber fuhren auf den instandgesetzten Strecken bis unmittelbar hinter die vorderen Linien. Bis auf das letzte Geschütz waren die Bereitstellungen aufgefüllt und jetzt bricht die ganze Kraft dieser geballten Energie los — mit einer Gewalt, daß den Bolschewisten darüber hinter dem Fluß Hören und Sehen vergehen wird.

Um sechs Uhr erfolgt der erste Start unserer Stukastaffel. Wenige Kilometer vor dem Fluß lassen die blauen Abschußwolken erkennen, daß da unten Geschütz neben Geschütz stehen muß. Dann kommen bis zum Fluß die Bereitstellungen der Panzer, der Infanterie

se konzentrierten auf die Landungsplätze und Pristanischa in vzhodni in jugovzhodni Angliji. Dalekometni topovi vojske in mornarice so z opazovanim uspehom obstreljevali radijsko postajo v Doveru.

Nad Kanalom je bilo 1. oktobra sestreljenih osem sovražnih letal.

V Severni Afriki so izvedle nemške in italijanske čete v noči na 10. t. m. pri Tobruku uspešen napad. Angleški protinapad, ki so ga ščitili tanki, je bil odbit. V noči na 12. t. m. so padale nemške in italijanske bombe na mesto in pristanišče Tobruk. V letalskih bojih je bilo sestreljenih pet Angležev.

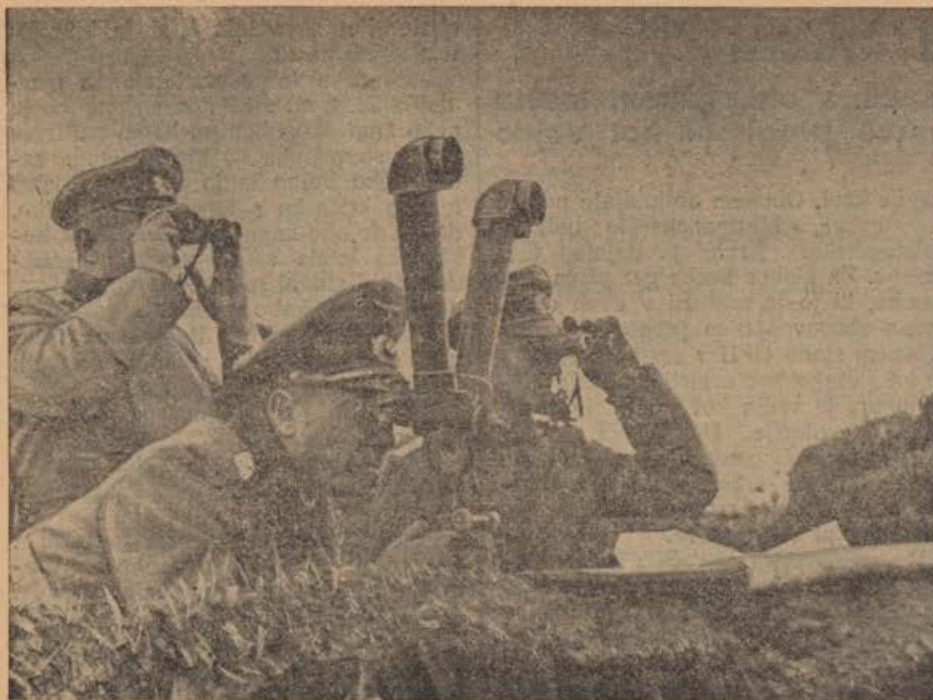
V isti noči so zleteli angleški bombniki nad severozapadno, zapadno in južno Nemčijo ter so vrgli na več mestih bombe. Civilno prebivalstvo je imelo nekaj človeških žrtev. 13 bombnikov-napadalcev je bilo sestreljenih.

Nemški hitri čolni so v noči na 13. oktobra prodrli do angleške obale ter so napadle spremljavo, ki so jo ščitili rušilci, hitri čolni in letala. Kljub srditemu odporu in sovražni premoči je bilo potopljenih šest sovražnih trgovskih ladij s skupno 18.000 tonami. Nemški hitri čolni so se vrnili brez lastnih izgub.

V noči na 14. t. m. so nemška bojna letala uspešno bombardirala celo vrsto letališč na angleškem otoku.

Sovražnik je izgubil pri poskusu napadov na zasedeno ozemlje nad Kanalom dne 13. oktobra 31 letal. Nemško letalstvo je pri tem izgubilo eno letalo.

Angleški bombniki so v noči na 13. t. m. vrgli bombe na razna mesta v zapadni Nemčiji ter na severnonemško

(PK. v. Hausen-Weltbild)
Der Oberbefehlshaber einer Armee auf der Beobachtungsstelle einer Artillerieabteilung vor Leningrad

und der Pioniere. Und hinter dem Fluß steht der Feind, von dem vorerst nichts zu sehen ist. Die Straßen sind leer. Die Dörfer scheinen verlassen und in den Schützengräben und Feldstellungen, die sich tiefgestaffelt in Zickzacklinien hell gegen das dunkle Land abheben, ist kein Leben zu entdecken. Wir gehen tiefer. Der Erdboden kann die Sowjets schließlich nicht verschluckt haben. Und dann sehen wir: er hat sie tatsächlich verschluckt.

»Großes Wecken!« sagt mein Flugzeugführer plötzlich, und dann kippt er die Maschine über den linken Flügel nach unten. Eine vielfach gegliederte Erdstellung liegt im Visier. Für die da unten ist es ein grauenhaftes Erwachen. Schwarze stählerne Vögel kommen heulend vom Himmel heruntergeschossen. Nirgends gibt es einen Ausweg aus dem Hagel ihrer Geschosse. Die Sowjets springen aus ihren Löchern, rennen hierhin und dorthin, werfen sich zu Boden, die Panzer kommen herausgefahren, kriechen aus den Erdstellungen heraus — und mit einem Mal ist da unten Leben, ein wildes Durcheinander von Menschen, Wagen und Panzern — Ziele für unsere Bomben. Erdfontänen spritzen hoch, graubraun stehen die Pilze über der Erde. Da bersten Panzer auseinander, brennen LKW und stürzen Brücken krachend ein. Noch einmal und noch einmal stürzen wir, werfen Bomben und schießen, was aus den Rohren herauswill.

Der letzte Einsatz vor der Abenddämmerung fällt wieder an unsere Staffel.

Der Fluß, um den in den ersten Morgenstunden der Kampf ging, ist längst von deutschen Truppen überrannt. Die

Stellungen überall im Gelände liegen tot, und auf den Straßen fahren schon staubaufwirbelnd die deutschen Kolonnen. Noch brennen einige der Ortschaften. Vor einem Wald stehen deutsche Reservepanzer in langer Reihe ausgeschwärmt. Weiter vorn fahren Panzerspähwagen zu beiden Seiten der Kraftwagenkolonnen. Aber erst viele Kilometer von den Ausgangsstellungen des Morgens finden wir die ersten Spuren des Feindes — überhastet zurückfuhrende Lastwagen, einzelne Panzer, Zugmaschinen und Geschütze.

An den Abschlüssen erkennen wir die Stellungen der feindlichen Artillerie. Dreimal geht es im Tiefflug mit Bordwaffen darüber hinweg. Dann rührt sich unten nichts mehr. Weiter nach Osten! Langsam geht die Flucht da unten in einen halbwegs geordneten Rückzug über. Schließlich hört die Rückwärtsbewegung ganz auf. Ja, da kommt sogar ein Bahnhof, auf dem eben zwei Züge vom Osten hereinfahren. Sie haben Baumaterial geladen zum weiteren Ausbau der Stellungen. Verdammt, daß ihnen die Germanskis nun wieder einmal dazwischen gekommen sind! Und auf dem Hauptgleis steht sogar ein Truppentransportzug.

»Das lohnt sich schon eher!« ruft der Kapitän. Wieder heben sich die Maschinen, setzen zum Sturm an und stürzen heulend in die Tiefe. Als die Bomben einschlagen, steht der ganze Bahnhof mit allen Zügen im Nu in Flammen. Schwarz und drohend schieben sich die Rauchwolken in den klaren Abendhimmel.

OGLAŠUJTE!

O Sovjetiji

Beseda »Ruskij«, v množini »Ruskije«, ima svoj izvor v normansko-švedskem ljudskem plemenu »Rus«, ki je v devetem stoletju po našem štetju ustanovilo rusko državo. Iz tega plemena se je razvilo poznejše oziroma sedanje vodilno in vladajoče vzhodno slovansko ljudstvo bivše Rusije in današnje Sovjetije, takozvani Veliko-Rusi. Leta 1926 so jih sovjetske oblasti naštele okrog 88 milijonov. V obmejnih pasovih so močno vidne mešanice drugih plemen. Na severu velja to za finska in na vzhodu za tatarska plemena. Takozvani veliki Rusi ali Moskoviti se etnografsko in tudi po narečju delijo v dva narečja. Takozvana severna plemena živijo v okrožjih ali gubernijah Nižni Novgorod, Vladimir, Vjadka, Vologda itd., južni pa v okrožjih Rjasan, Tambov, Voroneš, Kursk, Tula, Orel in Kaluga. Ukrajinci, ki jih nazivajo tudi Malorusi živijo v glavnem v Ukrajini ter jih cenijo na okrog 30 milijonov ljudi. Njihov jezik spada med vzhodno-slovansko jezikovno skupino in je ruskemu najbolj soroden ter je kljub obstoječi gramatiki razdeljen na več dialektov. Razen tega živi v Sovjetiji mnogo drugih narodov oziroma plemen.

Sovjetska država je v politično-upravnem pogledu razdeljena na 11 takozvanih sovjetskih republik, ki tvorijo nekakšne zvezne dele sovjetske zveze ter nadaljnjih 13 samostojnih področij, ki so podrejene neposredno centralni državni upravi v Moskvi.

Prebivalstva je po statistiki Sovjetov nad 180 milijonov, od katerih živi samo okrog 20 odstotkov po mestih. Ker je Sovjetija v glavnem poljedelska dežela, je naravno, da je v tej državi največ kmetovalcev in kmečkih delavcev.

Po podatkih, ki so jih pred leti izdale sovjetske oblasti, ima Sovjetija okrog 609 milijonov hektarjev obdelane plodne zemlje. Prostornina, ki jo posejejo, znaša 76,7 milijonov hektarjev in sicer je ista razdeljena kakor sledi: 27% posejejo z ržjo, 26% s pšenico, 17% z ječmenom, 8% z ovsem, 7% s krompirjem, 5% z lanom ter 3% s sončnicami.

Večjih industrijskih in rudarskih podjetij, v katerih niso vštet obrati manjšega obsega, je Sovjetija pred leti imela 8548, kjer je delalo okrog milijon in osemsto tisoč delavcev in delavk. Od teh je industrija bombaža zaposlila 484.700, strojna industrija 176.600, lanena industrija 97.200, železarne in železo predelovalna 90.100, kovinska 78.500, lesna 70.500, volnena industrija 64.900, vse ostale pa rudniki črnege premoga.

Glavno mesto Sovjetije je Moskva, medtem ko je po številu prebivalcev Leningrad največje mesto.

Sodobni frontni bojovníki

Med vojakom iz minulega stoletja in današnjim bojovníkom je ogromna razlika. V časih, ko so infanterijske puške, bajoneti, topovi, konjeniki, pionirji, tren in sanitetni oddelki tvorili v glavnem skoraj vse vrste orožja in pomožnih oddelkov, ki se jih je v slučaju vojne postavilo na fronto, so se močno spremenili. Vzporedno z razvojem tehnike v splošnem je napredovala tudi vojna tehnika, ki je prinesla razne vrste novega orožja, novih bojnih pripomočkov in potrebščin.

Danes poznamo strojne puške, ki ustrelijo do dva tisočkrat v minuti. Armade razpolagajo z letali, ki se dvigujejo v samo stratosfero, pri bombardiranju pa spuščajo par metrov nad zemljo ali morskogladino ter daljnostrelno topništvo, ki obstréljuje točke nasprotnika na stotine kilometrov daleč. Razen tega je še mnogo drugih čudovitih vojnih strojev, naprav, min, eksploziv itd. Armade so danes vojaške mašinerije, ki si jih svet pred petdesetimi leti še v sanjah ni mogel zamisliti. Vojak in bojevnik je nekoč bil tako oborožen, da je komaj premagal kmeta ali delavca, če se mu je s sekuro, koso, batom ali kamenjem zoperstavil. Današnjemu vojaškemu orožju, ki je spopolnjeno do najvišje možne mere, se že davno nikdo več ne upa s sekirami in motikami zoperstaviti.

Že v svetovni vojni so vojaške oddelke imenovali stroje živih ljudi. Danes je k temu živemu stroju prišlo še veliko več in popolnejših vojnih strojev, kakor jih je poznala svetovna vojna. In ker je takozvani živi stroj rokoval in dirigent železnih strojev, je naravno, da se je tudi vojaštvo kot žive stroje moralo vsestransko izboljšati ter spraviti na višino časa. Zahteve, ki se v sedanji vojni stavljajo vojakom na frontah, so tako obsežne in velike, da si jih lažje bolj težko predstavljajo. Razen vseh običajnih službenih predpisov, ki jih vojak mora poznati, je sodobno vežbanje vojakov za frontno službovanje povezano z neverjetno velikim delom in naporom. Ogromno truda, dobre volje, spretnosti, teoretičnega in praktičnega vežbanja je treba, predno se vojaka lahko odredi za odhod na fronto.

Vsa izvežbanost bi pa bila bolj skromnega pomena in še bolj malih koristi, če vojaki ne bi bili močnejši, ki so predvsem v zdravstvenem pogledu izbrani. Kot nadaljnji glavni predpogoj za dobrega frontnega vojaka je nujno potrebna uvidenost in prepričanje, da se kot vojak bori za pravično, njegovemu ljudstvu, njegovi domovini in njemu samemu potrebno in koristno zadevo. Fantje in močnejši, ki niso domoljubi in se ne zavedajo potreb in klicev svoje domovine, pri najboljši izvežbanosti ne morejo in tudi ne bodo prav dobri bojevniki. Vemo iz vsakdanjega življenja, da se človek le tam lahko najbolj postavi, kjer je z veseljem ter dušo in telesom udeležen. Frontna služba pa od vojakov v prvi vrsti zahteva celotne telesne, živčne in duševne sile in le stoo odstotni vojak v doslovnem smislu besede so zmožni storitev, ki jih danes zahteva uspešno bojevanje.

Discipliniran, strumen, požrtvovalen in bojevanja voljen vojak se mora čisto v kratkem času na fronti tako živeti v vsa prijetna, neprijetna, trda in življenjsko nevarna dogajanja, da mu vse to frontno življenje tako preide v meso in kri, da mu frontna služba postane nekakšen poklic ali obrt, da jo potem mirnih živcev lahko izvršuje. Bojevnik, ki se pa duševno in telesno ni dovolj navezal in prilagodil ter v razmere vživel, je seveda le z eno nogo in samo z delom svojih moči in ne celotno pri stvari. Tak vojak v svojih storitvah na fronti ne more in tudi ne bo dosegel tovarišev, ki so v celoti pri stvari in tvorijo nekakšen sestavni del fronte. Izkušnje v svetovni in sedanji vojni so dokazale, da ponesreči procentuelno vedno manj vojakov, ki so dobri in popolni, kakor tistih, ki so z eno nogo in z mislimi daleč zadaj nekje za domačo pečjo.

Ker ima naša slavna nemška vojska največ popolnih vojakov-bojevnikov, to je takih, ki se jih v pogledu splošne, vojaške

(PK. Radies-Weltbild)
Am Rande einer eroberten Stadt. Männer der Waffen-SS sichern mit einem Infanteriegeschütz

O šoli in šolski mladini Spodnje Štajerske

Koliko skrbi in muk so starši na Spodnještajerskem še pred šestimi meseci imeli s svojimi otrokami radi šol in koliko grenkih ur so takratne šole povzročale svojim učencem in njihovim staršem, še ni pozabljeno. Način bivših jugoslovanskih šol na Spodnjem Štajerskem je slonel na že preživelih metodah in predpisih. Zadoljeval ni niti države in njenih vzgojiteljev, še manj pa šolsko mladino.

V tem pogledu se je sicer cela desetletja srbske dobe ob začetku in zaključku semestrov oziroma šolskih let po časopisu in revijah pisalo, razpravljalo in grajalo. Kdo ve kakšnih reformnih predlogov ni nikdo iznesel — pa naj si je bil pisec pedagog ali ne — vsi so pa ugotavljali eno, kar je držalo: da s takratnimi šolskimi metodami ni vse v redu, da kriči šolstvo po remeduri, ki ga naj izboljša, izpopolni ter prilagodi sodobnosti. Kakor večina vsega, je seveda tudi ta klic v Beogradu našel zaprta ušesa in ostal nenačet. O vsakoletnih slabih šolskih zaključkih bi Spodnještajerci bili še lahko dolga leta čitali in razpravljali, da ni vojna s svojim izbriso pod srbskim klobukom stoječe Jugoslavije likvidirala tudi obstoj neodgovarjajočega šolstva.

Globino brezna, ki jo je do pravilno urejene, vsem zahtevam sodobne vzgoje

in bojevnike izobrazbe ter ljubezni do domovine lahko smatra za rojene bojevnike, ni čuda, da ti vojaki z vsako novo zmago posekajo svoje lastne rekorde v bojevnških uspehih. Požrtvovalnost, srčnost, ljubezen do svoje domovine in svojega ljudstva, skrb za boljše bodočnost Nemčije, neomejeno zaupanje v svoje vojskovodje ter prepričanje in trdna volja za vsako ceno zmagati, so nemškemu vojaku vcepiljene lastnosti, ki dajejo nemškemu vojaku stvarno zaslužen priznanje, da je najboljši frontni bojevnik na svetu in zato tudi nepremagljiv.

odgovarjajoče šole tvorila nekdanja po Srbih dirgirana jugoslovanska šola, se je najbolje zrcalila v slabih šolskih uspehih ter v nevolji, ki so jo učenci kazali do pouka. Da vzgojni aparat, ki se ga je posebno po ljudskih in srednjih šolah nastavljal, še bolj pa premeščalo po politično strankarskih vidikih, iz v ravninah ležečih službenih mest na šole v malih krajih v hribih in obratno, ni bil vedno in povsod kvalitativno na višini, se ni čuditi. Saj so posebno mlajši učitelji in profesorji obojega spola imeli plače, ki so jih prav težko in trdo preživljale.

Neodgovarjajoč ustroj šolstva s zastarelimi učnimi načrti ter slaba gospodarska pozicija učnih moči sta zakrivila, da je naša mladina ljubila šolo kakor trn v peti. Tam, kjer otrok nima veselja in dobre volje do šole in pouka, je razumljivo, da takšen otrok pri popisanih šolskih razmerah ni mogel zaznamovati vzgojnih uspehov. Pri vsem tem je pa mladina tudi mnogo trpela. Šola jo je navadno privlačevala, kakor privlači psička bič, če ga gospodar kliče, da bi ga kaznoval. Po šolah so nezadovoljni učenci mučili svoje nezadovoljne učitelje, doma so skrbrni starši imeli polno brig, skrbi, jeze in stroškov, da so svoje otroke šolali in vse to se je v zelo mnogih slučajih končalo s popolnim neuspehom. Šol, ki so jih na Spodnjem Štajerskem pri dohodu nemške vojske morali zapreti, so bile za to v najvišji meri zrele. Marsikdo si je takrat oddahnil rekoč: »Sedaj se bo pa tudi šolstvo izboljšalo.«

Kmalu po prevzemu civilne uprave na Spodnjem Štajerskem so nove oblasti otvorile tudi nemške šole. S tem se je kar čez noč zadeva šol, šolskih uspehov ter slabih in nevoljnih učencev sama od sebe rešila. Šolarji so od prve nemške šolske ure vneti za sedanji šolski pouk. Paglavcem, ki so se preje raje po parkih, gozdovih in pašnikih skrivali, kakor da bi šli v

Po 1. oktobru 1941 sprejemajo tudi vsi poštni uradi naročila za

„Stajerskega Gospodarca“

Naročnina:

četrtno RM 1.20, polletno RM 2.40 in celoletno RM 4.80

Izbira poklicev ter postavljanje odgovarjajočih oseb na položaje

Kapitalistično plutokratski družabni red, kakor ga imajo v Angliji in ostalih zemljah, v kolikor so še liberalistične, smo do osvoboditve Spodnje Stajerske imeli tudi pri nas. Kakor vemo, je bilo nekaj samo ob sebi umevnega, da so bili takozvani boljši poklici namenjeni v prvi vrsti ali celo izključno samo otrokom bogatih in boljših staršev. Le ročno, manje cenjeno in slabše plačano delo je bilo za nižje slo-

šolo, ce sedaj tako mudi v šole, da prihajajo celo preje tja, kakor je potrebno. Starši, ki so si preje glave belili, kako bi se dalo iz otrok napraviti pridnejše in boljše učence, se sedaj kar ne morejo načuditi spremembam, ki jih opažajo pri svojih najdražjih. Otrokom je danes šola nekaj, kar jih miče, vabi in privlačuje.

Vso to veliko spremembo v vzgoji spodnještajerske mladine je prinesla nacionalsocialistična šola, ki ji ne manjka ničesar, kar je manjkalo tukajšnjim šolam pod bivšo državo. To pa še ni vse. Učni načrti in šolske vzgojne metode danes na Spodnjem Stajerskem ne kratijo otrokom veselja in volje do učenja, temveč ga k delu in pouku privlačujejo. Danes se jim ne vtepa več v glave suhoparno, v življenju nikdar potrebno znanost. Saj so te glave kljub svoje mladostne nezorelosti podzavestno vedno jasno protestirale proti temu ter na ta način prosile za uvedbo pripravnejših, otroškim dušam primernejših učnih predmetov. Fantje in dekleta, ki jim je preje bil šole prost dan edina želja v tednu, se danes dolgočasijo, kadar ni pouka. In to pove vse.

Šola, ki jo imamo sedaj na Spodnjem Stajerskem, je šola kakoršne imajo v Reich-u. Ta šola je po vsej svoji ureditvi na višku sedanjosti. Prijubljena je pri šolarjih, starši so zadovoljni s svojimi šolarji, šolski uspehi zadovoljujejo, učni načrt sam je pa prirojen tako, da bo mladina po izšolanju zmožna in v stanu, poprijeti se zdravih, dobrih in potrebnih poklicev, ki bodo njim in ljudski skupnosti v korist in veselje.

Človek se uči, dokler živi. Šolska vzgoja je torej temelj celokupni poznejši življenjski šoli. Mnenja in pogledi v svet, ki jih sprejemajo mlada nežna otročja srca, ostanejo tam tako močno zasidrani, da jih v največ slučajih poznejši vplivi ne morejo izruvat. Hvala usodi, ki omogoča šolski spodnještajerski mladini najboljšo nacionalsocialistično šolsko vzgojo. Mladina, ki bo izšla iz teh šol, se bo tudi v poznejšem življenju uravnavala po nacionalsocialističnih življenjskih načelih.

je. Z drugimi besedami: otrokom iz delovnih, revnejših krogov se je onemogočil vstop v razne inteligenčne in vodilne poklice, ker so le-ti bili namenjeni mladini »boljših roditeljev«. Redko je odločala pri tem sposobnost in ostala kvalifikacija. Sin bogatega bankarja, ki bi po vseh znakih in nagnjenjih bil mogoče odlični mizar, postane doktor — učenjak — in visok uradnik, ker je sin bogatih staršev. Da je tak človek lahko slab pravnik in še slabši uradnik, ni važno. Važno tudi ni, da je na drugi strani marsikateri vsestranski odličnjak, ki že po naravi in svojih storitvah dokazuje, da je rojen za učenjaka ali upravnega uradnika, postane drvar. Je pač siromaka sin in zato mora biti tako.

Liberalistično-kapitalističnim mogočnikom je vseeno, če brezplodno propadajo talenti, ki nimajo denarja. Njim je najbolj važno, da sami dobro živijo ter svojem in njim enakim preskrbijo dobro sedanjost in bodočnost. Mnogo dajo tudi na stare tradicije, ki velevalo, da jih v njihovih pozicijah morajo naslediti naraščajniki takozvanih gornjih desetisočev. O tem nam je angleško plemstvo, ki šola in pripravlja svoje sinove v posebnih aristokratskih zavodih samo za najvišje in vodilne položaje, ne glede na okolnost, da bi bil marsikateri teh mladih lordov mogoče veliko boljši ovčar, kakor politik, minister ali admiral, najlepší zgled.

Nemški nacionalsocializem pa je rešil tudi izbiranje in določanje poklicev. Pri nas na Spodnjem Stajerskem se to v sedanjih uvodnih in prehodnih mesecih še ni moglo toliko opaziti, akoravno se poklicne posvetovalnice že urejujejo oziroma udeležujejo. Tudi pri nastavljanju v javne službe je bila priložnost videti precej lepših potez glede izbire oseb, kar je ljudstvo lepo pozdravilo.

Načela, po katerih nacionalsocializem urejuje izbiro poklicev, oziroma oseb za odgovarjajoča udeleževanja, slonijo na pametnih, poštenih ter za splošnost koristnih za ljudstvo pravih namislih. Človeku hočejo omogočiti vstop v dotični poklic, v katerem bo skupnosti najbolj koristen. To se pravi, da naj postane inženir tisti, ki po svojih nagnjenjih in lastnostih, kar naj ugotovijo nepristranski vzgojitelji in opazovalci in kar mora potrditi tudi dokazano veselje in volja mladeniča samega, najbolj odgovarja zahtevam. Vrata do šolanja in izobrazbe se mu mora odpreti, ne ozirajoč se pri tem na morebitno siromaštvo. Dolžnost skupnosti, ki ji bo služil bodoči inženir, je, da mu omogoči za to potrebno šolanje in izobrazbo. V proti-

sloju z nacionalsocialističnimi pojmi bi pa bilo, če se sin učenjaka ali premožnega človeka, ki ni dovteten za znanost in ga zanimajo najbolj avtomobilske vožnje in dirke, samo iz želje po doktorskem nazivu posveti medicinskemu študiju. Če tak zdravnik z muko in težo dokonča svoje šolanje, ne bo kot zdravnik delal čudežev, bolnikom in skupnosti pa tudi ne bo kdo ve kaj koristil. Takšen mladenič naj postane šofer ali avtomehanik, le v takem poklicu bi se morebiti obnesel.

Kakor pri izbiri in določanju poklicev, tako je tudi pri postavljanju in namestitvah velikega pomena — kam postaviti to ali ono osebo. Inženir-učenjak, ki se popolnoma poglobi v tehniške študije, je v svojem delokrogu lahko imeniten konstruktor in izdelovalec strojev in aparatov, prvovrstna, mnogovredna, marsikje celo nenadomestljiva strokovna sila. Če bi se ga pa postavilo za tehniškega voditelja in organizatorja velepodjetja s širokim delokrogom, kjer gre za razna tudi v druge panoge posegajoča dela, pa lahko tudi na celi črti odpove. Kakor je najboljši trgovski ravnatelj lahko največja neroda, če gre za trgovskega potnika, tako je našlo in se najde tudi med navadnimi pisarji ljudi, ki so pravcati veleumi za vodstvo in organizacijo.

Uspehi, ki jih je na vseh področjih dosegla nacionalsocialistična vlada v Nemčiji, dokazuje vsemu svetu, da je nacionalsocializmu ravno izbira poklicev ter določanje in postavljanje izbranih ljudi na vodilne položaje na celi črti imenitno uspelo. Naloge tako velikanskega obsega, ki jih je od leta 1933 odkar vlada nacionalsocializem, rešila Velika Nemčija, je nemško ljudstvo zmoglo, ker so ga na vseh področjih organizirali in vodili najzmožnejši, svojim položajem dorasli ter za dodeljene jim naloge sposobni ljudje. Ljudje v pravilno izbranih poklicih in vodstva zmogni voditelji na pravih položajih predstavljajo vedno in povsod že velik del uspeha.

Kulturni izdatki nemškega delavca. Takozvani Arbeitswissenschaftliches Institut organizacije DAF, ali delovno znanstveni zavod nemške delovne fronte, je raziskoval kulturno izživljanje nemškega delavstva. Pri tem je kot prvo zanimivost ugotovil, da ne izda delavstvo največ za film, temveč v prvi vrsti za časopise, revije, knjige, radio, razna šolanja in učne tečaje. Tretjina vseh za kulturne svrhe določenih izdatkov gre za časopisno in knjižno čtivo, ostalo pa za film, gledališko umetnost itd. Iz povedanega se vidi, da so nemškemu delavcu časopis, knjiga, radio in film za razširjanje njegovega duševnega obzorja najbolj važni in cenjeni.

UMNI KMETOVALEC

Izdelujemo sladkosok!

Mlado in staro težko pričakuje trgatve, ko teče sladek sok izpod preše.

Sladki mošt privabi gospodarjevo družino v vinske gorice in ne samo njegovi, marveč vseh njegovih znancev in prijateljev otroci se radostni odzovejo, naj pridejo »mošt poskušati«.

Zal traja mošt le kratek čas; čez par dni se spremeni v vino, ki vsaj za otroka ni niti slastno, niti dobro, niti zdravo.

Razumni vinogradniki in sadjarji so zato že zdavnaj začeli poskušati ohraniti

Gnojimo sadnemu drevju že jeseni

Sadnemu drevju moramo kot večletni kulturi, ki je navezana na isti prostor, posvetiti posebno paznjo v pogledu gnojenja. Edino s smotrnim gnojenjem bomo dosegli rednejše sadne letine, obenem pa večjo odpornost drevja zoper škodljivce.

Dobro hranjeno sadno drevo se bo laže uprlo zajedavcem negoli ono, ki je lačno rastlinske hrane. Hranilne snovi moramo zemlji vračati, če hočemo, da nam drevje ne opeša. Te hranilne snovi so predvsem: dušik, fosforna kislina, kalij in apno. Na drevju, ki mu manjka hrane, se opaža predčasno bledenje in odpadanje listja. Kako naj na takšnem drevju, četudi je obrodilo, dozore lepi in zdravi plodovi, ko mu pa primanjkuje hrane za samo listje, ki je za drevje tvornica sladkorja! Lepo razvit listni sistem, močno zelene barve, nam bo najboljšje jamstvo, seveda v zvezi z vremenskimi prilikami zlasti v času cvetenja, da bo letina obilna in zdrava.

Temeljno gnojilo za sadovnjake bo še vedno ostal hlevski gnoj. Edino dober kompost ga lahko nadomesti. V hlevskem gnoju so vsa rastlinska hranila, predvsem pa dušik S hlevskim gnojem gnojimo vsaj vsako tretje ali četrto leto.

V letih, ko s hlevskim gnojem ne gnojimo, dodamo drevju hranila na ta način, da mu pod krošnjo v široko izkopen kolobar zakopljemo umetnega gnojila, nekaj kilogramov, kakor je pač drevje staro. Da dobi drevje vseh hranilnih snovi v pravem razmerju, bomo kupili mešano gnojilo Nitrofoskal Z. Ker ima to gnojilo v sebi 8% dušika, 12% fosforne kisline (6% raztopne v 2% cit. kislini), 8% kalija in 35% apna, se nam ni bati neuspeha. Odraslo drevje potrebuje 5 do 8 kg. Gnojilo mora priti v zemljo že jeseni ali pozimi, ker učinkuje polagoma in ker mora rastlinska hrana tudi v globlje plasti do vsega koreninja.

Ing. T. M.

vinjski oz. sadni mošt trajno sladek. Drugod imajo v ta namen že velike tovarne.

Da se ni ta način shranjevanja sladkega mošta vse dozdej splošno razširil, je pripisati deloma dejstvu, da so bile tozadevne naprave zelo drage in postopek pri napravljanju sladkosoka še bolj zamotan, po drugi strani pa moramo priznati, da do nedavna ni bilo mogoče izdelati soka, ki bi ohranil zares svež in naraven okus, temveč se mu je poznalo, da je »prekuhan«.

V zadnjih letih pa je prišla v promet prav preprosta in cenena naprava za izdelovanje sladkosoka in sicer takozvani **Baumanov zvonec** (Baumann'sche Entkeimungsglocke). S pomočjo te priprave lahko vsakdo, ki ima na razpolago kakršenkoli kotel, enostavno in brez kakršnihkoli stroškov sam doma izdeluje brezalkoholni sladkosok na malo ali na veliko.

V bistvu obstoji Baumanov zvonec samo iz dveh, navadnih kantam za mleko popolnoma enakih aluminijevih posod, ki sta pa obe brez dna in v toliko različne velikosti, da gre ena v drugo in ostane vmes še za par milimetrov prostora.

Zvonec je opremljen z dvema cevema: Po eni dovodni, kjer je nameščen uravnalec za dovajanje mošta, priteka mošt spodaj v prostor med obema »kantama«. Zgoraj pa je odvodna cev, opremljena s toplomerom. Skozi njo odteka mošt v že pripravljene sodčke ali pa steklenice.

Kot omenjeno, potrebujemo za izdelovanje sladkosoka po tem načinu samo še kakršenkoli kotel (»svinjski«, žganjarski, »brzoparilnik« itd.), katerega pokrijemo z lesenim pokrovom. Pokrov mora biti napravljen iz dveh polovic, v sredini pa toliko izžagan, da točno objame vrat Baumanovega zvonca, katerega obesimo v kotel tako, da visi za vrat v lesenem pokrovu kotla.

Izdelovanje sladkosoka se vrši zelo enostavno: Kotel nalijemo z vodo, zakurimo, postavimo dovajalno cev, katero dobimo zraven lonca, na pokrov kotla, sodček ali stekleno posodo za sladkosok pa si pripravimo h kotlu.

V dovajalno posodo mošt sproti doli-

vamo, iz nje pa teče po dovajalni cevi od spodaj v zvonec, ki ga obkroža od zunaj in znotraj vrela voda.

Zato se sok medtem, ko se dviga v prostoru med obema »kantama« hitro segreva, tako da doseže ob iztoku že zahtevano toploto, to je 70—75 stopinj Celzija, pri kateri se uničujejo vse kvasne glivice (ki povzročajo sicer vrenje mošta), vendar pa pri tej toplini še mošt ne izgubi naravnega svežega okusa.

Ker je na iztočni cevi toplomer, se lahko o toplini soka od časa do časa prepričamo in pod kotlom bolj podkurimo, če toplina soka pada, oz. nalijemo v kotel nekaj mrzle vode, če toplina soka preveč narasča.

To je vse.

Ker ima ta ali one vrste kotel prav vsaka kmečka hiša, ker z izdelovanjem sladkosoka ni drugih stroškov kot nekoliko drv ali premoga, ker je Baumanov zvonec sam prav poceni in ker je končno vsakemu komadu pridejano tako točno navodilo, da je nemogoče napačno ravnati z njim, smo prepričani, da se bo marsikdo od naših čitateljev, ki želi zase ali za svoje otroke shraniti nekaj sladkega mošta za čez zimo takoj danes odločil ter naročil **Baumanov zvonec**.

Mali Baumanov zvonec (ki pa za vse naše potrebe zadostuje), znamke »BM 37« stane z vsem priborom, postavljen na dom, samo RM 60.—. Naroča se pri tvrdki: **Süßmostgeräte-Zentrale, Ober-Erlenbach**.

Ne samo ena sama kmetija, temveč vsa vas si lahko z enim samim aparatom pripravi poljubne množine sladkosoka.

Komur je bolj kot popolnoma brezalkoholni sok (ki pa je najbolj redilen), všeč mošt, ki že nekoliko »piče« ali »vreže«, si lahko iz sladkosoka sproti napravlja tak mošt, če pusti odprto posodo s sladkosokom nekaj časa v primerno-topli vinski kleti, oz. če ji prida nekaj vinskih droži.

Končno opozarjamo vse naše čitatelje, posebno pa čitateljice, da imajo tudi vse gospodinske posvetovalke (Wirtschaftsberaterin) pri pristojni »Kreisbauernschaft« (Ernährungsamt Abt. A) na razpolago Baumanove zvonce, ki jih radevolje posojajo gospodinjam, ki si želijo napraviti doma sladkosok. Na željo priredijo gospodinske svetovalke v posameznih krajih tudi tečaje za izdelovanje sladkosoka. Zaposite zanj!

GOSPODARSTVO

× **Letošnja trgatve.** Precej pozna je letošnja trgatve. Toda zgodovina vinogradništva v naših krajih pozna še poznejše trgatve in med njimi tudi take v snegu in mrazu. To so pač izredne izjeme pod vplivom dogodkov, ki stojijo izven človeških moči. Sirna okolica Marburg-a ima za trte tako ugodno lego, da zaznamuje v svoji statistiki največ dobrih in celo prav dobrih trgatve. Znana so leta, ko je že sredi avgusta prišlo prvo grozdje na trg in sino za Mali Smaren že pili prvi sladki mošt. Letos je vse to izostalo. Zato pa pride letošnja trgatve kot posebna redkost v zgodovino naših krajev, ker se vrši pred zaključkom največjih, svetovno usodo odločujočih dogodkov, ki bodo današnji mladini in našim znancem ohranjena v živem spominu.

× **8116 židovskih trgovskih ali industrijskih podjetij** so doslej likvidirali na Slovaškem.

× **Ribogojstvo v provinci Sachsen** je lepo razvito. Okrog 20.000 ribnikov, ki so razdeljeni po deželi, posebno v jezerskem področju Lausitz, da letno vremenskim razmeram odgovarjajoče, po 20 do 30.000 centov jedilnih karpov ter 14 do 18.000 centov ruskih rib. — To ribogojstvo seveda ne bi uspevalo brez znanja, izkušenj in dela. Z ribnike same je treba negovati, da se ne razvijajo in ne razrastejo v rogoznice, oziroma, da se ne izsušijo. Ribnike je treba tudi gnojiti, da raste rastlina alga, od katere živijo male, ribam za hrano potrebne živali. Veliko važnost se tudi polaga na nasadne ribe radi primernega in zadostnega naraščaja.

× **Vrtnarsko delniško družbo** so ustanovili v Bukarešti v Romuniji. Družba, ki bo po vseh večjih krajih ustanovila svoje podružnice, se bo bavila s pospeševanjem sočivnih nasadov, da bodo pridelki omogočali povečanje konzerviranja sočivja.

× **V Romuniji** pričakujejo kljub neugodnim vremenskim razmeram v zadnjih tednih zadovoljivo povprečno koruzno žetev.

× **Milijardo lejev** je določila avtonomna uprava romunskih državnih železnic za obnovo železnic v pokrajinah Besarabije Bukovine, ki sta do nedavna bili pozorišče bojev, v katerih so Romuni obe deželi s pomočjo nemških čet Sovjetom odvezli.

× **Cesar ameriški kmetovalec** ne more prodati, ker je radi vojne izgubil evropski trg. Kmetovalci Zedinjenih držav posebno občutijo krizo omejenega izvoza pri svojih bombažnih, tobačnih, pšeničnih, mesnih in sadnih pridelkih. Kakor poročata nevtralno časopisje, so Zedinjene države v prvem polletju t. l. imenovanih pridelkov prodali oziroma izvozili za 71% manj, kakor lansko leto v istem času.

× **O nakupu klavne živine.** Prehranjevalni urad mesta Marburg je objavil, da razdelilci živine ne smejo pri kmetovalcih kupovati klavne živine. Lastniki živine so dolžni svojo klavno živino ponuditi agencijam klavnice.

× **V Bilbao-u v Spaniji** so spustili v morje novo dograjeno špansko ladjo »Calvo Sotelo«, ki je največja bencinska ladja španske trgovske mornarice. Ladja spodriva 16.375 brutoregisterskih ton ter jo gonijo štirje Diesel-motorji s 3600 konjskimi silami.

× **V Grčiji imajo obsežna nahajališča rjavega premoga.** Italijanski profesor Corbellini ceni nahajališča rjavega premoga v Grčiji na več milijard ton. Če bi se na Grškem letno nakopalo 2,8 milij. ton rjavega premoga, bi se na ta način lahko krilo celokupne potrebe Grčije na kurivu in gonilnih sredstvih. Corbellini ceni, da potrebuje Grčija letno 800.000 ton črnega premoga in koksa, 55.000 ton bencina ter 200.000 ton nafte. Pri malenkostnih modernizacijah sedanega načina produkcije v rudnikih rjavega premoga, bi se po mnenju imenovanega rudarskega strokovnjaka to produkcijo v kratkem času lahko dvignilo na 1 milijon ton letno.

× **Srednjo in južno Italijo bodo industrijalizirali** glasom sklepov italijanske vlade. Da se tozadevni načrti lažje izvedejo, bodo industrijska podjetja v teh doslej na industriji manj bogatih krajih uživala razne ugodnosti v davčnem, finančnem in še, drugih pogledih.

× **Švica je sklenila,** da prihodnje leto zopet poveča za 30.000 hektarjev površino svojih kmetijskih nasadov.

× **Novo družbo za rečno plovstvo so ustanovili na Madžarskem,** ki bo prevažala blago po reki Tisi ter oživela tamkajšnji rečni promet. Družba bo vzdrževala tudi promet po ostalih rekah Madžarske in inozemstva.

× **Kako velika je svetovna produkcija mineralij?** Največ rudnin pridobivajo na ameriškem kontinentu. Produkcija vseh ameriških rudnin, ki je za svetovno gospodarstvo potrebna in važna, se danes ceni na 5 milijard Reichsmark. Postavka je ogromna, hkrati pa tudi razumljiva, ker so v gospodarskem prostoru Amerike nahajališča in ležišča skoraj vseh vrst rudnin, ki jih poznamo. Na drugem mestu stoji Azija z 2,7 milij. RM. Sele nato pride Evropa z 2 in pol milijardami RM. K temu je dodati, da je v vzhodnem delu Evrope in v Aziji še mnogo neraziskanega ozemlja, ki bo po izsleditvi rud igralo še veliko gospodarsko vlogo. Od ostalih dveh delov sveta igra Afrika v tem pogledu prav odlično vlogo. Rudninskega gospodarstva nakopajo tam za okrog 2,2 milijardi RM, in sicer v glavnem zlate rude in dijamantov. Afrika predstavlja skoraj neizčrpen vir dijamantov, tudi njena ležišča bakra so ogromna, platinjski rudnjak je pa v neprecenjenih količinah.

(PK. Hähle-Wagenborg)

Meter für Meter wird erkämpft. Jeder Widerstand wird von unseren Truppen unerbittlich niedergedrungen

MALE VESTI

* **„Častni občani naroda“.** Državni minister za ljudsko prosveto in propagando dr. Göbbels je sprejel pretekli ponedeljek večje število ranjenecov vojske, letalstva in mornarice iz berlinskih vojaških bolnišnic ter jih je povabil v svojem ministrstvu na kosilo. Popoldan je govoril minister pred 2000 ranjenec ter se je v svojem govoru spomnil z najglobljimi besedami zahvale naših vojakov, ki se borijo na vzhodu proti boljševizmu. Tem hrabrim možem, tako je dejal minister, velja vsa zahvala naroda. Nemški narod se zahvaljuje možem, ki so svojo zvestobo Führerju in Reichu zapečatili s svojo krvjo. V državi Adolf Hitlerja so ranjenci takorekoč častni občani naroda. Najboljša skrb za ranjence je le mali del zahvale, ki jo domovina dolguje svojim borcem.

* **Bolgarski ministrski predsednik dr. Bogdan Filov** je prispel v sredo v Budimpešto na obisk k madžarskemu predsedniku vlade pl. Bardossyju.

* **Zidovsko sinagogo** (cerkev) so po odredbi zagrebškega višjega župana začeli podirati v Zagrebu.

* **Zadnje vojne ujetnike** hrvatske narodnosti bodo v kratkem spustili iz nemškega vojnega ujetništva. Gre za 25.000 bivših jugoslovanskih vojakov, o katerih se je moralo najprej na Hrvaškem ugotoviti, če so res Hrvati.

* **Spodnještajerska prestolnica med rojstvom in smrtjo.** Od 1. oktobra dalje postuje v Marburg-u takozvani Ständesamt, po našem civilni ali poročni urad. Imenovanemu uradu — ki kakor že naslov sam pove, vrši civilne poroke — se sedaj prijavljajo vsi slučajji rojstva in smrti. Odslej bomo tozadevne podatke prinašali dvakrat na mesec. Med 1. in 15. oktobrom je bilo prijavljenih 56 rojstev, od katerih je bilo 34 moškega spola. Smrtnih slučajev je bilo 21, od

teh 18 moških. Zanimalo bo, da se bo prva civilna poroka po teh novih predpisih vršila verjetno v par dneh, medtem ko se radi prehoda v novo stanje zadnjih 15 dni ni nikdo poročil.

* **Laž o splošni mobilizaciji Bolgarije.** Kakor poročata sofijska agencija »Bulga«, je razširila angleška poročevalska agencija Reuter neko poročilo, ki ima svoj vir baje iz Ankare. V tem poročilu se je omenjena agencija debelo zlagala, češ, da gre za splošno mobilizacijo Bolgarije.

* **»Ubijanje Nemcev je glavna stvar«.** Kako globoko so že padli mnogi Angleži v svojih človeških občutkih, nam dokazuje angleški list »Sunday Express«, ki piše med drugim: »Vojne, kakršna ne pričujoča vojna, ne boste dobili, ako ne boste sovražili vašega sovražnika. Najhujše je dejstvo, da mnogi izmed nas te vojne ne presojamo dovolj resno in da Hitlerja še vse pre malo sovražimo, da bi ga mogli uničiti. Sovraštvo in uničevanje prepuščamo vse preveč drugim narodom, kar pa še ni dovolj. Nič manj nesramen in nečloveški je bil tudi neki konservativni poslanec angleškega parlamenta, ki je po poročilu lista »Daily Express« izjavil v nekem svojem govoru sledeče: »Jaz sicer nisem prijatelj boljševikov, toda sedaj jih ljubim, ker ubijajo Nemce. Ubijanje Nemcev je sedaj za nas glavna stvar«. Za take izbruhe najnižkotnejšega sovraštva pač nimamo besedi, s katerimi bi jih zamogli dovolj ostro zavrniti. Te besede obsojajo tiste, ki so jih zapisali ali izgovorili.

* **Boljševiki so »izumili« nov način vojskovanja v zraku.** Moskvska poročevalska služba je pretekli torek postavila rekord v dosedanjih lažeh. Tako je pripovedovala bajko, da je neki sovjetski lovec v borbi z nemškim letalom Ju 88 sestrelil vso svojo municijo. Da bi uničil nasprotnika, se je ta lovec »zaletele« s propelerjem v nemško letalo, ki da je padlo »kakor kamen z neba«. Sovjetski letalec pa je baje »nepoškodovan« pristal na svojem vzletišču, edinole propeler se je malce »zapognil...« Kakor vidimo, so boljševiki naravnost »mojstri« v izumevanju stvari, ki postavljajo vse na glavo. Morda bodo še zapuili ta recept svojim angleškim prijateljem...

* **Litwinow-Finkelstein na potovanju.** Kakor poročata United Press iz Londona, se bo podal bivši sovjetski zunanji minister Litwinow-Finkelstein v kratkem v London k razgovoru o tolikanj pričakovani pomoči s strani Anglije. Ni izključeno, da se bo žid Finkelstein podal v to svrhu tudi v Zedinjene države.

* **Junaki podvig pri Scapa Flow-u.** Dne 14. t. m. je poteklo ravno 24 mesecev od dne, ko je nemški pomorski junak Günther Prien s svojo podmornico torpediral in potopil v zalivu Scapa Flow zasidrano angleško bojno ladjo »Royal Oak«. Ta bojna ladja je bila ponos angleške vojne mornarice. Opremljena je bila ta bojna ladja, ki je izpodrivala 29.150 ton, z osmerimi topovi kalibra 38 centimetrov, z 12 topovi po 15 centimetrov ter je imela 1180 mož posadke. S to potopitvijo te bojne ladje, ki je v 23 minutah izginila v valovih, je utonilo 23 častnikov in 786 mož. Günther Prien je postal legendaren junak nemškega naroda. Ves narod se spominja hrabrega komandanta podmornice, ki se po tolikih uspehih v spomladi l. 1941 ni več povrnil.

* **Novo poštno znamko dobi Srbija,** in sicer v prid srbskih vojnih ujetnikov.

* **Hrvatska vlada bo razlástila vsako zemljišče,** ki je rodno in bi ga lastniki morebiti pravočasno ne obdelali.

* **Pred lokomotivo je zbežal.** Na severno-slezviški meji se je neki železniški delavec peljal s tirno trikolico ali obrezino z dela domov. Kar naenkrat pa je zaslišal vlak, ki je privozil za njim. Namesto da bi izstopil ter s tira odstranil svoje vozilo, je postal zmeden ter začel obrezino z vsemi silami poganjati, da bi tako pred vlakom dosegel prvo postajo. In res je možu uspelo malo pred vlakom doseči postajo, ker je vodja lokomotive moža pravočasno opazil ter zmanjšal brzino. Ko je pa v postaji stopil s kolesa, se je zrušil in bil mrtev. Strah in napor sta mu povzročila srčno kap.

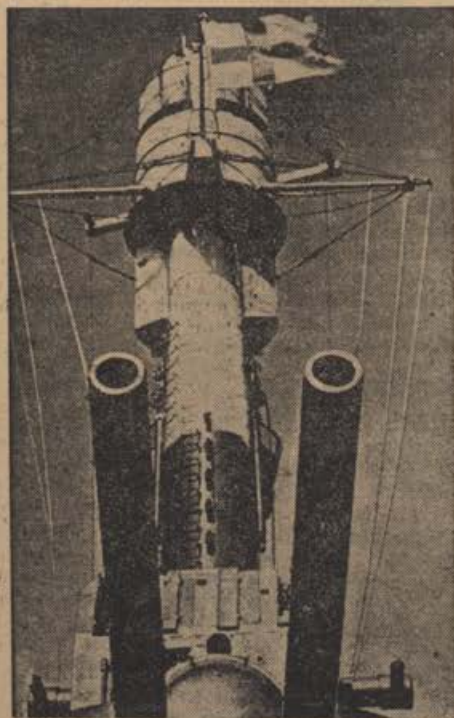
* **Šef norveške policije,** državni svetnik Jonas Lie, je prispel v Berlin v svrhu študija naprav nemške varnostne policije. Sprejel ga je Obergeruppenführer Heydrich.

* **V službi Anglije je bila potopljena** pred par dnevi velika norveška petrolejska ladja »Caledonija«, ki je izpodirvala 9892 brutoregisterskih ton. 12 mož posadke je utonilo. Ladja je bila zgrajena l. 1936. Njena domovinska luka je bila Oslo. Veljala je kot ena izmed najbolj modernih ladij te vrste.

* **Pravična kazen za mučilca dveh telic.** 47-letni hlapec Ludvik Marsik iz Nesselreitna pri Feldbachu je pretepel dve telici svojega delodajalca z gnojnimi vilami tako hudo, da so morali obe živali zasilon zaklati. Posestnikova škoda znaša 750 RM. Marsik je bil aretiran ter mu je sodišče prisodilo radi zločina javnega nasilja in prestopka zakona o zaščiti živali osem mesecev težke ječe.

* **Največ otrok v Nemčiji** so našli v občini Groß-Artl na Tirolskem. Polovica prebivalcev je stara izpod 14 let. V tej vasi so rodbine s 15 do 18 otroci. Mnogo mater nosi zlati križ za materinske zasluge.

* **Vse za poklicno izpopolnitev in izobrazbo ljudstva.** Organizacija Steirischer Heimatbund urad Volkbildung priredi v Marburg-u tečaje serviranja, sodobnega kuhanja ter o davčnem pravu in tarifnih pogodbah, namenjene za natakarije, natakarije, natakarske vajence in vajenke ter gostilniške poslovodje.

(Weltbild)

Ein finnisches Kanonenboot während der Kampfhandlungen auf dem Ladogasee

* **Tečaje za žensko in otroško gimnastiko** priredi organizacija Steirischer Heimatbund v Marburg-u.

* **Politični komisar Landkreis-a Cilli** je določil nove sejsmske dneve za kraje Cilli, Laufen, Schönstein, Fraslau, Neukirchen, Schleinitz in Kostreinitz.

* **Casnikarji iz Reich-a** so obiskali Spodnjo Stajersko. Državni propagandni urad v Graz-u je povabil skupino vodilnih urednikov iz Reich-a, da si ogledajo Spodnjo Stajersko in njeno obnovo. Dne 12. oktobra jih je v Marburg-u v sejni dvorani sprejel in pozdravil politični komisar Knaus, kjer so se hkrati zbrale tudi vodilne osebnosti organizacije Steirischer Heimatbund. Od Marburg-a so odpotovali v Cilli, Römerbad, Gairach, Montpreis, Drachenburg, Rohitsch-Sauerbrunn ter od tam preko Pettau-a v Luttenberg, Bad Radein in Oberradkersburg.

* **Krava je povrgla trojčke.** Na vinarogradnem posestvu »Frauheim« v Frauheim-u, ki je last g. Schlachtitsch-a, je dne 2. oktobra t. l. šestletna krava pincgavske pasme povrgla trojčke. Bicec in dve telički so popolnoma normalno razviti in tehtajo 107 kg. Telički sta enake barve, bicec je pa nekoliko bolj temno-rjav. Krava »Luci« je sedaj že četrtič dobila naraščaj in sicer trikrat dvojčke in sedaj trojčke.

* **Augsburg in Bayern.** Srčne pozdrave pošiljajo Spodnještajercem iz Augsburga: Jože Onič, tesar iz Lapriach-a (preje Laporje), Simon Kopše, tesar iz Maxau-a, Andrej Rehar, tesar iz Cilli-ja, Jože Grom, tesar iz Ponigl-a pri Cilli-ju, Vinko Javernik, zidar iz Lapriach-a (preje Laporje), Maksi Frim, ključavničar iz Plankenstein-a, Jože Pliberšek, kovač iz Plankenstein-a, Johann Vrhovšek, zidar iz Oberlasche, Andrej Oblak, cementar iz Ponigl-a pri Cilli-ju, Anton Doberšek, cementar iz Bartolomäus-a, Henrik Gričnik, cementar iz Bartolomäus-a, Ignac Jesenko, cementar iz Erlachstein-a (preje St. Ma-rein b. Erlachstein) in Jože Vodusek, cementar iz Teinach-a (preje Tinje).

* **Lepa buča** je zrastle posetniku Gregorju Pautschnigg-u v Puntigam-u blizu Graz-a. Tehtala je 43 kil, kar je tudi rekord.

* **Na Gorenjskem ni več brezposelnih.** Po poročilih, ki so izšli v časopisju, so na Gorenjskem (Südkärnten) ob razsulu bivši države prevzeli okrog 10.000 brezposelnih. Po zaslugi nove uprave in boljših razmer, je danes na Gorenjskem vse zaposleno, beseda brezposelnost je črtana iz besednjaka, razen tega je v nekaterih strokah celo pomanjkanje delovnih moči.

* **Ključavnice brez ključa** so razstavili na razstavi Leipziger Messe. Obiskovalcem se je nudila priložnost za ogled ključavnic ali zavarovalne naprave, pripravne za hišna vrata, kovčege, blagajniške omare itd., ki se jo lahko vsak trenutek uredi oziroma preuredi in spremeni na poljuben znak za odpiranje. Strokovnjaki trdijo, da je neorientiranim vsako odpiranje teh ključavnic onemogočeno.

* **Rekord v brzini** je doseglo italijansko potno letalo znamke Savoia-Marchetti-83 na letu med Buenos-Aires-om in Rio de Janeiro v Ibero-Ameriki. Progo je preletelo v petih urah in 55 minutah, kar da povprečno brzino 470 kilometrov na uro.

* **Na Norveškem imajo glasom državne statistike 124.000 ribičev.** Od teh je več kakor polovica poklicnih, ki jim je ribolov glavni in edini dohodek.

* **Svinje krajejo.** Posetniku Johann-u Savernik-u so neznan dolgoprstneži iz nezaklenjenega svinjaka ukradli 60 kil težko svinjo v vrednosti kakih 70 RM.

(PK. Cusian-Scherl)

Mit Floßsäcken setzt Infanterie über einen kleinen Fluß

* **Za 50.000 oseb živilskih nakaznic** so neznan zlikovci ukradli na magistratu mesta Melun pri Parizu v Franciji, ki so bile namenjene za razdelitev za mesec oktober t. l. Razdelitev nakaznic se je zato vršila nekaj dni pozneje, ko so natiskali druge.

* **3000 umorov** ima na vesti neki nedavno v Valenciji v Španiji aretiran španski komunist, ki je kot čekist v španski državljanski vojni zakrivil smrt treh tisoč oseb. Svojo krivdo in članstvo čeke je priznal.

* **40 metrov globoko je padel** v Hal-den-u neki delavec na kup desk in materiala. Odpeljali so ga takoj v bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da mu je padec prizadel samo nekaj lahkih telesnih poškodb. Pri padcu iz take višine je mož imel res srečo v nesreči.

* **Redka igra narave.** V grajskem parku Friedrichruh pri Hamburg-u, kjer počiva Bismarck, raste omena vreden hrast Gre za drevo, ki so ga svoječasno vsadili kot spomin na dan sprave med stariim kancelarjem in njegovim cesarjem. Deblo hrasta je po letih zrastle v obliko, ki se gledano od gotove strani lahko čita za črko »W«.

* **Podmorski tunel gradijo med kraje-ma Simonoseki in Moji na Japonskem.** Kakor poroča japonsko časopisje, so delavci nedavno prebili vrtnje od obeh strani ter računajo, da bo predor pod morskovo vodo, ki je namenjen za izgraditev podvodne železniške proge, do marca 1942 gotov. Mesti Simonoseki in Moji si ležita nasproti ob morskem cesti, ki loči japonska otoka Mondo in Kiušijo, ter bodo na ta način pod morskim dnem izgradili železnico med obema otokoma.

* **Strela je udarila v ameriško potno letalo,** ki je letelo v Havano. To je povzročilo takojšnji požar in zrušenje letala, v katerem je cela posadka in deset potnikov našlo svojo smrt.

* **Od smeha je umrl neki obiskovalec** kina v Aalborg-u na Jütland-u. Pri gledanju komičnega filma se je moral tako prekomerno smejati, da ga je zadela kap. Bil je star 47 let.

O novih živilskih nakaznicah

29. dodelina perijoda med 20. oktobrom in 16. nov. 1941

* Roj čebel je zaprl cestni promet. Blizu Lindau-a (Bodensee) je neki kolesar izgubil posodo, napolnjeno z medom. Kmalu za kolesarjem je privozil omnibus, ki je posodo zdrobil, med pa razmazal in razdelil precej daleč po cesti. V nekoliko minutah se je na medu zbralo na stotisoče čebel, tako da so morali ustaviti cestni promet. Sele s pomočjo strokovnjakov, ki so čebele odstranili, ne da bi jim povzročili škodo, se je po večurnem zastoju promet zopet lahko nadaljeval.

* V železniškem predoru na progi Florenz—Bologna v Italiji sta se v takozvanem apeninskem predoru ali tunelu vnela dva tovorna vagona, kar je povzročilo precej škode na železniških napravah. Promet so morali za nekaj časa preložiti na drugo progo.

* 6000 delavcev je šlo na dopust. V Baden-u so organizirali dopust delavcev. 6000 oseb je odšlo na štirinajstnevni plačan dopust v planinske kraje, in sicer na stroške podjetnikov. Gre za izreden dopust radi razvedrila, ki se ga ne bo vračunalo v reden obvezen letni dopust.

* Lončarsko šolo bodo ustanovili v Lewin-u blizu mesta Auscha v Sudetengau-u. Kraj Lewin je že nad 500 let staro lončarsko mesto, kjer izdelujejo razen lončarske posode tudi moderne pečnice, ki jih razpošiljajo na vse strani. Z ustanovitvijo strokovne šole hočejo to rokodelsko obrt podpreti ter ji preskrbeti in izobraziti primeren naraščaj.

* Na sramotni oder so postavili minulo soboto v Cilli-ju dobro oblečenega moža v najboljših letih. Na prsijah je nosil tablo z napisom: »Kot tihotapec živil sem se pregrešil zoper ljudsko skupnost«. Možak je namreč tihotapil zaklane prašičke ter jih po visokih cenah prodajal. Razen sramotne tablice so ga seveda tudi kaznovali.

* Nov začasni viničarski red je izdal šef civilne uprave za Spodnjo Štajersko.

* Umrla je, ker je uživala neoprano grozdje. V Dietesheim-u (Neckar) je petletna hčerka kolarskega mojstra Heck-a kar iz trte zobala grozdje. Kmalu nato je otrok tožil, da mu v želodcu ni dobro, hkrati se je pa tudi pojavila vročina. Akoravno so takoj poklicali zdravnika, je deklica v dveh dneh umrla.

* Delovanje otroških vrtecev v okrožju Cilli je v lepem razvoju. Deset otroških vrtecev obiskuje 860 otrok, od katerih dobi 700 malčkov ob delavnikih kosilo. Sedem nadaljnjih vrtecev za 440 otrok bodo v kratkem otvorili.

* Tudi pisma morajo označevati z zvezdo kralja Davida. Slovaške pošte zahtevajo od židov, da tudi pisma, ki jih predajo pošti označijo z židovskim znakom ter z navedbo odpošiljatelja. Polcija je poblaščen, da taka pisma tudi lahko zapleni.

* Iz gasilstva. Dosedanji Wehrführer prostovoljnega gasilstva v Marburg-u, Hans Voller, je postal Kreisführer prostovoljnega gasilstva mesta Marburg a. d. Drau.

Zanimiv nabiralnik pism se nahaja na Galapagos otokih, ki ležijo zapadno od Ibero-Amerike v Tihem Oceanu. Na največjem teh bolj malo obljudenih otokov imajo na nekem deblu pritrjen srednje veliki vinski sod, ki služi za pisemski nabiralnik. Postavljen je tako, da imajo po otokih raztresene hiše in naselbine enako daleč do te svojevrstne pošte. Ta pošta pa postuje le v primerih, če se ravno kakšna ladja družbe Equador ustavi v bližini otokov in prevzame pošto, oziroma če pošto za otočane izroči.

Z 29. dodelilno perijodo se uvede državne nakaznice za kruh vključno dodatnih nakaznic za kruh za pri težkem in najtežjem delu zaposlenih delavcev, nadalje državne nakaznice za meso, vključno mesnih dodatnih nakaznic za meso za pri težkem in najtežjem delu zaposlenih delavcev ter v območju Reich-a veljavne dodatne nakaznice za mast za delavce pri težkih delih ter nakaznice za živila za normalne potrošnike in samooskrbovalce.

V Reich-u veljavne nakaznice za mast se za enkrat še ne uvedejo, pač pa se nakaznice za mast na Spodnjem Štajerskem celokupno z dosedanjimi količinami nekoliko spremenijo.

Državne nakaznice za kruh.

O preureditvi nakaznic za kruh je važno sledeče:

Dosedanje porcije malih otrok do šestih let, otrok od šestih do desetih let, do-rastlih nad dvajset let ter delavcev pri težkih delih se napram 28. dodelilni perijodi v ničemu ne spremenijo.

Na novo se je uvedlo državno nakaznico za kruh mladoletnih od deset do dvajset let. Na ta način se je porcija kruha imenovanim letnikom zvišalo za 1400 gr napram 28. dodelilni perijodi.

Razmerje odrezkov za nabavo rženega kruha se ni spremenilo.

Nadalje se je na novo vpeljalo dodatno nakaznico za kruh delavcem, zaposlenim pri najtežjih delih, na katere so upravičene samo osebe, ki so po razglasu z dne 25. 9. 1941 priznane kot delavci najtežjih del.

Državna nakaznica za kruh nosi oznako za ržene krušne izdelke v negativnem tisku, viden v rdeči barvi papirja, tako da je tisk rdeč, medtem ko je polje črno.

Državne nakaznice za meso.

Državne nakaznice za meso Kid za otroke do 6 let, državne nakaznice za meso normalnih potrošnikov ter dodatne nakaznice za meso delavcev pri težkih delih se v svojem dosedanjem stanju niso spremenile.

Novo uvedena dodatna nakaznica za meso pri najtežjih delih zaposlenih delavcev omogoča nakup 2400 gramov mesa ali mesnih izdelkov.

Nakaznice za mast.

Celokupna količina masti ostane pri istih nespremenjena. Nakaznice dobijo samo en odrezek za margarino, ki se ga ne more zamenjati.

Na nakaznicah, ki veljajo za otroke do 6 let, je odrezek F5, s katerim se lahko kupi 62,5 gramov kakao-a v prahu.

Dodatna nakaznica za mast težkih delavcev omogoča v celem Reich-u enotno nabavo 250 gramov špeha (surove svinjske masti) ali 200 gramov razpuščene svinjske masti in 250 gramov margarine ali 200 gramov jedilnega olja.

Dodatna nakaznica za mast pri najtežjih delih zaposlenih delavcev se začasno ne izda. Radi tega dobijo taki delavci dodatno nakaznico za mast kakor pri težkih delih zaposleni delavci.

Nakaznice za živila

Na nakaznice za živila za osebe do in nad 18 let, ki niso samooskrbovalci, se bo izdalo sledeče blago:

Na odrezke N1 do N5, N30, N31 po 25 gramov, skupaj 175 gramov živil vseh vrst. Na odrezek N6/N10 125 gramov ri-

ža. Na odrezke N11 do N20 po 25 gramov, skupaj 250 gramov testenin. Na odrezka N21 in N22 po 25 gramov sago-ja, krompirjeve moke ali praška za pud-ing. Na odrezek N23 25 gramov in na odrezke N24, N32 in N33 po 125 gramov, skupaj 400 gramov kavinega nadomestka in dodatka. Na odrezek N38 pa 500 gramov moke.

Odrezki N25 do N27 in N34 do N37 so na razpolago za posebne razglase, ki se za mladostne lahko razlikujejo od onih za dorastle.

Na odrezke N28 in N29, ki sta v področju Reich-a namenjena za nakup normalne škatle kondenziranega mleka ni nikakšne oddaje, ker je na Spodnjem Štajerskem prodaja neposnetega mleka še prosta.

Odrezek N6/N10 ni pripraven za nakup riža po gostilnah. Potrošniki, ki so navezani na hrano po gostilnah, lahko odrezek N6/N10 nakaznice za živila zamenjajo v potniške in gostilniške nakaznice za živila.

Na nakaznice za živila za samooskrbo-vance do 18. in nad 18 let, se bo izdalo sledeče blago:

Na nakaznice N1 do N10, N30 in N31 po 25 gramov, skupaj 300 gramov živil vseh vrst in sicer brez riža. Na odrezke N11 do N20 po 25 gramov, skupaj 250 gramov testenin. Na odrezke N21 in N22 po 25 gramov sago-ja, krompirjeve moke ali praška za pud-ing. Na odrezke N23 25 gramov in na odrezke N24, N32 in N33 po 125 gramov, skupaj 400 gramov nadomestka za kavo in kavinah dodatkov.

Ostali odrezki nakaznic za živila za samooskrbovance so določeni za posebno razpolaganje potom razglasov, ki so za osebe do 18 let lahko drugačna kakor za potrošnike nad 18 let.

Samooskrbovancem se na nakaznice za živila ne izda nikakšne moke.

V Reich-u veljavna nakaznica za jajca se z 29. dodelilno perijodo še ne uvede.

Nabavni listi.

Na dodatni nakaznici za mast delavcev pri težkih delih se nahaja naročilni list za 90 gramov margarine ali 72 gramov jedilnega olja. Ker se na Spodnjem Štajerskem naročilne liste ne uporabljajo, se bo izdalo 90 gramov margarine ali 72 gramov jedilnega olja na naročilni list, ki ga je odrezati skupno s posameznim odrezkom, ki se istega drži.

Na odrezke na nakaznicah za kruh Kid za otroke do šestih let, je izdati nabavne listke za moko za otroke.

Izdaja živil za otroke.

Izdaja živil za otroke do 18 mesecev starosti se uredi, kakor sledi:

Živila za otroke na žitni in živila za otroke na riževi bazi se lahko oddajajo tedensko in sicer po 375 gramov, namesto 500 gramov kruha ali 75 gramov moke tedensko. Izdaja se vrši na odrezek od 500 gramov kruha ali 375 gramov moke posameznih odrezkov A, B, C, D državne nakaznice za kruh K15 za otroke do šestih let.

Mlečna živila za otroke, v kolikor so na razpolago, se dobijo samo v lekarnah in drogerijah na podlagi izkazov, ki jih izdajo pristojni prehranjevalni uradi, od-delki B, če se jim predloži uradna dokazi-la (krstne liste) o starosti otrok.

V zadnji uri:

Obramba Odese prebita

Vrhovno poveljstvo romunske vojske je v četrtek objavilo sledečo vest:
Naše čete so prodrle obrambno črto Odese. Sovražnik se umika na celi črti.

Gujlijakovo, Dalnič in Tatarka so v naših rokah. Pohod se nadaljuje. Odesa gori.

Japonska vlada odstopila

Kakor poročajo iz Tokija je v četrtek ponudila vlada kneza Konoja svojo demisijo. Po razgovorih ministrskega predsednika se je podal knez Konoje v carsko palačo ter je izročil cesarju demisijo vlade.

Kakor poroča informacijski urad vlade, je odstopila vlada kneza Konoja „radi pomanjkanja soglasnega mnenja o načinu narodne politike“.

Na izkaz, izdan za štiritedensko dodelilno perijodo, se dobi sledeče količine: Aletemilch 5 škatel po 500 g ali Pelargon, rdeč 18 škatel po 225 g ali 9 škatel pa 500 g ali Pelargon, zelen 9 škatel po 225 g ali 5 škatel po 500 g ali Edelweißmilch 5 škatel po 500 g ali Ultracina 5 škatel po 500 g ali Edelweißbuttermilch 5 škatel po 500 g ali Ramogen 14 škatel po 340 g ali Eledon 9 škatel po 250 g ali Bumena 7 škatel po 200 g.

Prehranjevalni uradi, oddelki B, lahko na podlagi zdravniških spričeval izdajajo tudi nakupna dovolila za otroška živila, ki omogočajo večjo nabavo kakor je določena.

Na podlagi zdravniških spričeval lahko dobijo tudi otroci nad 18 mesecev stari in dorasli dovolila za nakup zdravniško predpisanih količin živil za otroke. Za odrasle je tozadevna zdravniška spričevala potom zdravniških službenih mest, ki so ista izdala, predložiti prehranjevalnemu uradu.

Izdaja otroških živil samo na recepte je dovoljena le, če gre glasom zdravniškega potrdila za smrtnonevarne primere.

DOPISI

□ **Gonobitz.** Ženski oddelek organizacije Steirischer Heimatbund je pod vodstvom sestre Luger priredil petdnevni tečaj za dojenčke. Tega nad vse potrebnega in koristnega pouka se je udeležilo mnogo žensk.

□ **Windisch-Feistritz.** Da se izsuši in uredi obsežno močvirnato področje okrog Windisch-Feistritz-a, se bo v kratkem s temi deli zaposlilo nad 700 moških državne delovne službe. Razen tega dobi mesto kakih 50 do 60 ženskih pomožnih moči, ki bodo prebivalcem v različnih poklicih na razpolago.

□ **Luttenberg.** Kakor drugod na podeželju, smo tudi pri nas imeli tečaj za izšolanje bolničarjev, ki ga je priredil Nemški Rdeči Križ. Udeležilo se ga je 41 pomočnikov in 40 pomočnic iz Luttenberg-a, Kreuzdorf-a in Bad Raddein-a. Vsi udeleženci so z uspehom položili izkušnje, nakar so se na slavnosten način zaobljubili, da bodo na celi črti služili in delovali ljubezni do bližnjega.

□ **Oberburg.** Pri nas zaznamujejo tečaji za nemščino, ki jih prireja orga-

nizacija Steirischer Heimatbund lepo številu udeležencev. Učni uspehi zadovoljujejo. — Posvelovanje mater in pregledi otrok so od strani prebivalstva pravilno cenjeni. Udeležba je popolna. — Tudi tečajev Nemškega Rdečega Križa se je udeležilo 19 tovarišev in ravno toliko tovarišic. — Za šolsko mladino smo imeli predstavo lutkovnega gledališča, ki jo je obiskalo 464 šolskih otrok.

TO IN ONO

o. Vsi ljudje bodo plešasti. Holandski učenjak Bolk, član instituta za anatomijo na univerzi v Amsterdamu, je izračunal, da postanejo počasi ampak sigurno po 200.000 letih najprej vsi moški, kmalu potem pa tudi vse ženske plešaste. Po njegovem mnenju je razvoj popolnoma logičen in naraven. Naši davni predniki so se rodili kot popolni kosmatinci. Šele nošnja oblačil je na lase toliko vplivala, da so tam, kjer jih narava ni več rabila, tekem tisočletja izostali. Odkar nosijo ljudje na glavah pokrivala ali klobuke, pa imamo vedno več plešcev, ki nudijo podlago, da bo njih število rastle in da bodo naši davni zanamci — če ne opustijo klobukov — že brez las prihajali na svet.

o. Madžarice želijo, da se jim poljubljajo roke. Na Madžarskem se je pred kakim letom dni ustanovilo društvo moških, ki bi naj delovalo za odpravo poljubljanja rok, ki je pri madžarskih ženah še precej v navadi. Zene, ki jim očitno ugaja, če jim moški in otroci poljubljajo roke, so pa kot protiakcijo uvedle bojkot proti vsem članom dotičnega društva. Nobena žena ali dorasla deklica ni hotela imeti več kakšne opravke z njimi, kar jih je baje tako globoko zadelo, da se je društvo razšlo.

o. Najslabše postopajo z nežnim spolom v takozvani črni republiki Liberiji v Afriki. Tam se žene zastavi celo v zastavljalnicah in če se takšen zalog ne odkupi ter ga pusti propasti, se takšne žene prodajo na javnih dražbah tistemu, ki največ ponudi.

Mali oglasi

Poziv! 14. septembra pri avtobusdefektu Pettau—Ankenstein (Börl), je neki voznik vzel na voz 1 vrečo, ki je vsebovala 2 svetlozeleni, težki odevi, 1 par novih črnih moških čevljev, 1 šotor in 3 športne čepice. Voznik se poziva, da javi to najbližnji žendarmijski postaji ali lastniku: Hochmüller, Marburg (Drau), Perkostraße 5. — Če kdo drugi to izsledí, dobi 15.— RM nagrade. 551

Pasove za kile

proteze, aparate za oporo, gumijaste nogavice, telesne pasove, vložke po meri. dobavlja takoj Spezialwerkstätte für Bandagen und Prothesen F. Egger, Marburg (Drau), Mellingerstraße 3. 556

Dve sposobni

viničarski družini

s tremi delovnimi močmi sprejemem. Vstop v jeseni ali spomladi. Franz Preaz, Ober-Rann bei Pettau. 546

Vajenca za kleparsko in vodovodno instalacijsko obrt sprejemem takoj. Josef Cilenschek, CIII, Grazerstraße Nr. 44. 554

Dva čevljarska pomočnika

enega za čistilni stroj sprejme takoj Koitz, Brunndorf bei Marburg a. d. Drau. 553

Vinogradniki pozor!

Sladkor in modra galica

Nabavni listi za sladkor se dobijo ter jih mi zamenjamo. Nakupne nakaznice za modro galico se bo v kratkem razdelilo. Na iste dobite modro galico v kristalih in prahu. 557

A. SENTSCHAR SOHN
PETTAU

Der beauftragte Wirtschafter

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark

U/X We 1/103

Razglas

Določitev cen in trgovskega zaslужka pri prodajanju grozdja za prešanje, drozge, vinskega mošta in vina na Spodnjem Štajerskem

V odredbenem in uradnem listu šefa civilne uprave št. 45, str. 337 je v svrhu nadaljnje prilagoditve cen Spodnje Štajerske cenam v Reichsgau-u Steiermark. objavljena nižje navedena odredba:

Odredba Reichsstatthalter-ja na Štajerskem o cenah in trgovskem zaslужku pri prodajanju grozdja za prešanje, drozge, vinskega mošta in vina v Reichsgau-u Steiermark od 26. septembra 1941 (Odredbeni in uradni list za Reichsgau Steiermark št. 79, str. 599 ff), velja tudi za Spodnjo Štajersko. V isti odredbi v odrezku E določen najvišji zaslужek v kolikor dosega pri gostilnah več kakor 60% in pri kavarnah več kakor 70% je dovoljen samo s pristankom političnega komisarja, v mestu

Marburg-u pa s pristankom policijskega ravnatelja.

Pod vrstnem razredu II v ceniku označen „Mosler“, se v vinogradnem področju Luttenberg—Friedau ter v področju Pickern lahko prodaja po cenah, ki je določena v vrstnem razredu I.

Politični komisarji, orožniške postaje ter vsi krajevni voditelji gostilniške obrti so dobili posebni ponatis 79. številke odredbenega in uradnega lista za Reichsgau Steiermark in se nadaljnji izvodi istega lahko dobijo pri tiskarni Stmk. Landesdruckerei.

Pridelovalne cene grozdju za prešanje, drozgi, vinskemu moštu in vinu so razvidne iz nižje sestavljene tabele.

Vsa druga določila o trgovskih in iztočilnih zaslужkih so objavljena v posebnih ponatisih.

Seznam vrst, razredov in cen

Vrstni razred	Vrsta grozdja	Povprečna stopnja po Oehale-ju	Najvišje cene vključno dodatkov Südmark v Reichsmark-kah				
			100 kg		100 litrov		
			Grozdje za prešanje	Drozga	Mošt	Vino	
					po 1. pretakanju	po 2. pretakanju	
I	Marillon Blanc	75	66.—	70.—	90.—	96.—	100.—
	Muskatelec						
	Muškat Ottonell						
	Muškat silvanec (Sauvignon)						
	Mala graševina						
	Rulandec						
II	Tramincec	75	57.—	60.—	77.—	82.—	85.—
	Bouvierjeva trla						
	Beli burgundec (Klevner)						
	Rani rdeči veltlinec						
	Mädchentraube						
	Sipon (Mosler)						
	Neuburger						
	Rotgipfler						
	Silvanec						
	Laški rizling						
	Zierfandler						
III	Modra frankovka	75	50.—	53.—	68.—	72.—	75.—
	Modri burgundec						
	Modri Wildbacher						
	Belina						
	Zlahtnina						
	Müller-Thurgau						
IV	Oranžev grozd	70	44.—	47.—	59.—	63.—	65.—
	Ranfol						
	Zeleni veltlinec						
	Kabernet						
	Kadarka						
	Merlot						
	Elbling						
Heunisch							
Königstraube							
Sivi portugizec							
Slankamenka							
Belo-modri veltlinec							
Modri Kölner							
Modri portugizec							
Vranek							

Ravnokar je izšel v štiri-barvnem tisku novi

plan mesta
Marburg a. d. Drau

z najnovejšim seznamom ulic in cest

Cena RM 1.-

Dobi se pri založniku

Marburger Druckerei

Marburg, Badgasse 6

ter v vseh knjigarnah in večjih trafikah

Slamo rženo in pšenično v snopih, kupi v vsaki količini Steklarna Hrastnigg. 518

Javna zahvala

Vsem dobrotnikom, ki so nama nudili v naši največji nesreči pomoč, se prav iskreno zahvaljujemo. Franz und Theresia Kos, P. St. Anton i. d. W. B. 552

Od doma je odšla pred tremi tedni Kristina Horvat, 11 letna deklica. Na sebi ima rdečo obleko in rjavo pleteno jopico ter je bosa. Kdor bi vedel kje se zadržuje, naj to javi **Mariji Horvat**, Eichendorf 10, P. Lembach. 549

Kmetice! Zamenjam vsa oljnata semena za olje po uradni naredbi. Hochmüller, tovarna olja, Marburg (Drau), pri mostu. 550

Majerja s tremi delovnimi močmi, k goveji živini sprejme: H. Sarnitz, Leonhard in den Böheln. 547

Osem novih lahkih

sodov za zalogo

od 500 do 580 litrov odda: Josef Gumsey, FaBindustrie, Cilli, Möllag 14. 555

Cunje krojaške odrezke, staro železje in kovine, papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovec) kupuje vsako količino Aloïs Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 507

Kupim cvetlični in ajdov med ter čebelni vosek. Ernst Gert, medicinar, Marburg a. d. Drau, Herren-gasse 13. 426

V četrtek sem na popoldanskem vlaku Marburg-Prävali na postaji Drauburg pozabil zavitek z

rdeče črtanim platnom.

Poštenega najditelja prosim, da mi blago vrne proti nagradi 20 RM na naslov Franz Dular, Windischgraz, Cillierstraße Nr. 15. 534

Prodajam mlatilnico (Ježek), prevozno s čiščenjem, Diesel-motor 6 ks., Sauggasmotor 10 ks, valjni mlin na sita, plug za kopanje krompirja. Stefan Skrbinšek, P. Haidin bei Pettau. 529

Vsi dolžniki trgovine

Ernest Zupan, Trifail I.

naj se javijo, drugače sem primoran dolgove sodnijskim potom izterjati. Karl Prates, Wirtschaftler, Trifail. 528

Rabim

majerja

z večjo družino za Podkraj pri Ratschach bei Steinbrück. Franz Konjediz, St. Margarethen Nr. 4 bei Krainburg. 523

Oferja sprejme takoj Anton Maichen, Pötschgau Nr. 69, P. Marburg (Drau). 539

2 oferja s 5-6 delovnimi močmi, poštena, zanesljiva, se pod ugodnimi pogoji sprejmeta v stalno službo. Ponudbe na Gutsverwaltung Langenthal, P. Pöbnitz. 538

Obrtnik in posestnik v najlepši moški dobi želi znanja z zdravim kmečkim dekletom, po možnosti s posestvom ali doto. Radi takojšnje ženitve cenj. ponudbe pod »Lepa bodočnost« na upravo lista. 537

Iščem službo

gospodinje.

Vajena sem dobre kmetске in gosposke kuhe. Naslov v upravi lista. 535

Dobre mizarje

za pohištvo sprejme Koter, Tischlerei, Marburg (Drau), Mühl-gasse 29. 533

25-letni zidar želi spoznati v svrhu

ženitve

dekleta od 18-25 let. Samo resne ponudbe pod »Blag značaj« na upravo lista. 532

Soboslikarskega vajenca,

močnega, sprejemem takoj. Vprašati pri Orthaber, Marburg (Drau), Obere Herren-gasse 24. 540

Dva krojaška pomočnika

se sprejmeta. Marburg (Drau), Kasino-gasse 2. 543

Razglas

glede prijave rejencev

Vse, v območju mestne občine Marburg a. d. Drau stanujoče osebe in rodbine, katere imajo tuje otroke pri sebi v reji, morajo v smislu § 22 zakona o skrbstvu za mladino od 20. III. 1940 RGB št. 52 izdanega dne 23. III. 1940, dotične otroke-rejence nemudoma prijaviti mestnemu mladinskemu uradu, Marburg a. d. Drau, Ernst-Goll-Gasse 1/I (Jugendamt) in sicer ustmeno ali pisмено.

V smislu zakona so rejenci le tisti otroci izpod 14 let, kateri se nahajajo stalno ali vsaj delno dnevno v tuji oskrbi, ako ni že začetkoma jasno, da so sprejeti samo za krajšo dobo in to brezplačno. Zakonski otroci, ki se nahajajo pri sorodnikih ali v svaštvu do tretjega kolena se ne smatrajo za rejence. Istotako niso rejenci v smislu zakona oni šolski otroci, kateri so v oskrbi samo delno dnevno ob priliki obiska šole odnosno pouka. Ravno tako se ne smatrajo za rejence oni otroci, ki so popolnoma oskrbovani v tujih rodbinah radi obiska šole v drugem kraju, ako so te rodbine od šolskega vodstva nadzorovane in priznane za primerne.

Kdor bi opustil prijavo, bo v smislu § 26. prednega zakona kaznovan z globo ali zaporom do treh mesecev. Enaka kazen zadene vse one, ki bi sprejeli na novo rejence, ne da bi to predhodno prijavili mladinskemu uradu (Jugendamt). 545

Marburg a. d. Drau, 14. Oktober 1941.

Der Politische Kommissar der Stadt Marburg a/Drau.
I. A.

RUDL Franz - h.

Naznanilo otvoritve slaščičarne s kavarno!

Cenjenemu občinstvu mesta Cilli in okolice vljudno naznanjam, da otvorim dne 22. oktobra 1941 v Cilli-ju na Adolf-Hitler-Platz-u št. 12. zraven Marijine cerkve, svojo

slaščičarno, združeno s kavarno

Za dosedanje zaupanje se zahvaljuje in lepo priporoča:

KARL MANTEL

520

Viničarja s 3-4 delovnimi močmi sprejemem. Anton Potočnik, Frauheim. 494

Dober mlekar,

oženjen, po možnosti s 3 delovnimi močmi, se išče za takoj ali pozneje. Predpogoj: dobre izkušnje in ljubezen do živine. Vprašati: Ökonomieverwaltung Schloß Faal, Post Faal. 531

Čevljarski pomočnik

išče službo na Spodnjem Stajerskem. Desetletna praksa. Johann Bele, Stopnik, P. Franz. 524

Majerja, zanesljivega, s 3 delovnimi močmi, ki dobro razume sadjarstvo in vinogradno delo, sprejme I. Janschnigg, Unter-Kunigund, Post Kunigund. 536

Dekle išče mesto v bifeju ali gostilni, najraje v Marburg-u ali Cilli-ju. Naslov v upravi lista. 526

Strokovnjak

za električno napravo za valjenje pišk išče družabnika. Dopise na upravo lista pod »Družabnik«. 527

Dva 16-letna dekleta

iščeta službo

za pomoč v kuhinji ali k otrokom. Naslov v upravi lista. 521

Učenko z 1-2 leti učne dobe sprejme takoj trgovina z meš. blagom v trgu na deželi. Znanje nemščine zaželjeno. Naslov v upravi lista. 522

Svinjo za rejo, staro 10 mesecev, proda Rojko. Pobersch, Neugasse 11, Post Marburg a. d. Drau. 544

Pozor vinogradniki!

Sredstvo za razkisanje letošnjih vin! Po vinskem zakonu dovoljeno. Izvrstno sredstvo za razkisanje letošnjih vin je prašek, ki odvzame vinu kisel okus ter naredi vino pitno. Cena prašku za 300 L vina RM 1.50, po pošti 1 RM več. K vsaki pošiljki je priloženo natančno in enostavno navodilo. Naroča se pri zastopniku Jakob Pučko, Marburg (Drau), Triesterstraße 57. 541

Jabolčnik zdrav, okusen, s 3 do 4% alkoholne stopnje, si napravite za domačo uporabo tudi brez pravega jabolčnika. Lahko si količino jabolčnika tudi pomnožite za 100 do 150%, ako naročite naš »jabolčni sok«, ki je pripravljen iz domačih preparatov in stane za 160 litrov RM 3.25, po pošti 1 RM več. Veliko zahvalnih pism na razpolago. Zastopnik J. PUČKO, Marburg (Drau), Triesterstraße 57. 542

Štajerski kmetje pozor!

Kdor rabi gradbene načrte za gradbena dovoljenja, proračune za gradbe hiš in modernih gospodarskih poslopij ter gnojšč vsake vrste, kdor hoče izboljšati hleve za živino in svinjerejo, nadalje kdor rabi zidarsko delo in gradbeni material vsake vrste, se naj obrne na gradbeno podjetje: Karl Koroschetz, Maurermeister in Packenstein, Post Rietzdorf, Untersteiermark. 517

Divje kostanje

želod in knoper kupuje Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 327

Čast nam je objaviti, da smo na podlagi odredbe šefa civilne uprave na Spodnjem Štajerskem od 18. julija 1941 prevzeli v naš delokrog zavarovanja na Spodnjem Štajerskem, kakor smo jih imeli tudi v preteklih letih.

NASE POSLOVALNICE v**Marburg-u**

in

Cilli-ju

Schillerstraße 10, Tel. 27-37

Graf Hermannsgasse 3

so svoje delovanje v popolnem obsegu spet prevzele in stojijo našim zavarovancem z nasvetom in dejanjem spet na razpolago.

V zavarovanje prevzamemo:

Ogenj,Ustavitev obratovanja,Steklo,Vlom,Poškodbo strojev,Nezgodo,Nesrečo,Možna vozila.

Mi iščemo sodelavce s priznanjem stroškov in provizije. 530

Allgemeine

ELEMENTAR

Versicherungs-Aktien-Gesellschaft Bezirksdirektion Graz, Neutorgasse 51

OGLAŠUJTE! „ŠTAJERSKI GOSPODAR“
posrednik med mestom in deželo

Pivo iz Graz-a na Spodnjem Štajerskem

Podpisani pivovarni v Graz-u sta 15. oktobra 1941 skupno obnovili promet nižje navedenih bivših

zalog piva

pivovarne „UNION“. Hkrati smo prevzeli odjemalce katerim bomo dobavljali pivo in sicer:

**V Marburg-a a. d. Drau, Tegetthoffstrasse 3,
telefonska številka 20-23**

V Peltau-u (Petek)

V Pöltschach-u (Schwelz)

V Luttenberg-u (Wregg)

V Friedau-u (Kucharitsch)

V Polstrau-u (Kossi)

V Windischfeistritz-u (Neuhold)

V Gonobitz-u (Sutter)

Kolikor nam bo mogoče, bomo pivo dostavljali na dom. Oddaljene stranke pa naprošamo, da do nadaljnjega prihajajo same po njega.

Pivovarna Puntigam

Graz

Pivovarna brata Reininghaus

Graz

518